
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mohora Község Önkormányzata

2020.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	14
Célok.....	15
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	17
1. Jogszabályi háttér bemutatása	17
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	67
21. A HEP IT részletei	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	67
A beavatkozások megvalósítói.....	68
Jövőképünk	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
3. Megvalósítás.....	73
A megvalósítás előkészítése.....	73
A megvalósítás folyamata.....	73
Monitoring és visszacsatolás.....	75
Nyilvánosság.....	75
Érvényesülés, módosítás	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. Ennek érdekében az állami intézkedések keretén belül a területet érintő szabályozása olyan lehetőségeket biztosít, melyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

Az esélyegyenlőség egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken.

Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása jól elkülöníthető fogalmak, ugyanakkor egymást kiegészítő célokat jelölnek meg:

- az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit lehetővé tesz az adott védett csoport számára is,
- az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Összhangban az **Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény**, a **helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** és a **helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet** rendelkezéseivel, Mohora Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal **összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.** Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Írásos adatok legkorábban a XIII. század végén említik a települést (1286), majd a XIV. században „egyházashelyként” a pápai tizedjegyzékekben fordul elő. Ezek a dokumentumok Muhuraként, illetve Moharaként nevezik meg a falut. Kizárható, hogy a török hódoltság alatt ott székelő Mohora pasától kapta volna a nevét a község, mivel 1326-ban visegrádi okirat tanúskodik „Mohorai Miklós- fia” Makow mesterről, aki Anjou Károly király apródja volt. Zsigmond király az ellene lázadó országnagyokat,

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

birtokosokat legyőzve bőkezűen jutalmazta híveit 1405–1409 között. Ekkor kapott jelentős birtokrészt Mohorán Kovári Pál nádori ítélőmester, majd a Vidfi család ősei nyertek tőle címerlevelet és birtokokat Felső-Mohora területén. Alsó-Mohora a Bak család birtokában volt.

A török háborúk korában Mohora többször is leégett, a lakosság elmenekült. Az 1630-as években mint a hódoltsági terület községe három ház után volt köteles adót fizetni. A török uralom végén, az 1686-os Buda-ostrom során a falu teljesen elpusztult, egyetlen ház sem maradt épen, de 10 esztendő múlva, a század utolsó éveiben már 5 jobbágy háztartást, 22 zsellért írtak össze Mohorán, s további két évtized múlva, 1715-ben már 16 magyar és hat tót jobbágy háztartást, 22 zsellért írtak össze.

A XVIII. század derekától a Sréterek, majd az 1770-es évektől a Gáspár, Horváth, Havrothy, Majthényi, Tatay családok voltak jelentősebb birtokosok a faluban. A XIX. századi földbirtokosok között Beniczky Sámuel udvari tanácsos a kétszemélyes tábla bírása, majd leszármazottja Beniczky Antal voltak országos vagy megyei politizálás körében közismertek. Beniczky Antal körül működött a híres-hírhedt mohorai-gyarmati titkos „kolompár társaság”, „kolompéria”, a-melyben az úri virtus kipróbálása mellett reformkori politizálás folyt. Beniczky Lajos a vármegye második alispánja lesz 1836-38 között.

A XIX. század híres „úrilakjai” köréből a:

Farkas Pál háza,

Mauks-kúria,

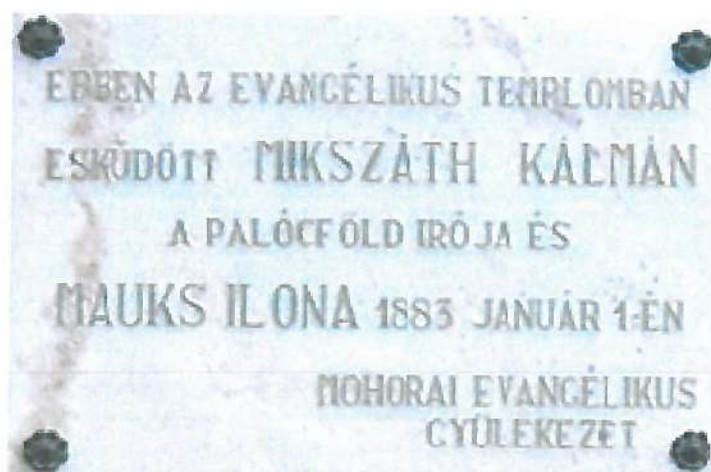
Rakovszky,

Tolnay-ház,

Schindler-lak,

gróf Vay Gáborné várkastélyszerű udvarháza országos és térségi jelentőségű kultúrtörténeti emlékekkel, különleges műemléki értékeikkel váltak híressé.

A Mauks-házban, a mai patika épületében lakott Mauks Mátyás földbirtokos és főszolgabíró, akinek Mauks Ilona nevű leányát Mikszáth Kálmán regényes házasságkötésük után feleségül vette, majd elvált tőle, hogy két év múlva, most már sikeres „lánykéréssel”, újabb esküvővel (mohorai evangélikus templomban) maga mellé emelje a magyar história, a magyar nyelvű irodalom örök emlékezetébe. A Mauks-ház kertjének két gesztenyefája alatt – az egyik fa emlékező táblával megjelölve ma is áll, – művek születtek és elbeszéléseket olvastak fel.

A Mauks-házzal szemben áll a falu kultúrháza, az egykori Tolnay-kúria, amelyben a modern magyar színjátszás egyik legeredetibb egyénisége, a kitűnő színművésznő, Tolnay Klári (született Tolnay Rózsika) élt, gyerekeskedett.

Műemléki szempontból talán legjelentősebb, leglátványosabb érték Mohorán a híres Vay-Zichy kastély, amely a XVIII. század elejéről származik, de sokak szerint akkor már az évtizedekkel korábban, a török által építtetett, majd elpusztult kastélyt építették újjá.

Az Ipoly-térségi őskori kultúrák körében ismert a mohorai őstelep is, tehát az emberiség történetének legrégibb időszakában is emberi közösség élt a mai falu helyén. Erre utalnak az egykori Beniczky-birtokon talált, s a Nemzeti Múzeumnak ajándékozott mohorai cserép, csont-, szén-, kődarabok mellett a jellegzetes pattintgatott kovapengék. Bronzkori lelet is került innen a Nemzeti Múzeumba: egy igen vékony bronztű. Találtak itt kelta urnákat, ill. római kori pénzt is. Van olyan nézet is a falu alapítását illetően, hogy a honfoglaló magyarokkal együtt érkező Volga vidéki (esetleg Kazár birodalomból származó) izmaeliták alapították.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mohora>

Légifotó Forrás: www.tothgeza.hu

A századforduló Mohorára egyébként a dinamikus fejlődés ígéretével köszöntött: itthon és külföldön híressé vált a mohorai bor, a község kőbányája Aszódtól Balassagyarmatig építőanyaggal látta el a városépítőket. Gróf Vay Gáborné, született Zichy Mária földbirtokos gazdaságában 2275 hold földet műveltek. Az 1250 merinói juhból álló tenyészet, a 230-as szarvasmarha állomány a modern állattenyésztési feltételek megteremtésében úttörő és mintaszerepet játszott a térségben. Működött a kőbánya mellett homokbánya is, a tégláégető üzemben évi 100.000 téglát égettek ki a „falú hasznára” elősorban. Az 1880-as évektől a Schindler házban már posta működött, a községet érintő vasútvonal jelentős gazdasági fellendülést ígért a falunak, a térségnek. Ma már kevésbé

ismert vasúttörténeti tény, hogy egészen a XX. század 30-as évéig működő iparvágányú kisvasút kötötte össze Mohorát Pusztá-Kisbérrel, vagy Kisbér-pusztával, ahol kőszénbányászat folyt.

A század nagy emberi áldozatot követelő világháborúi Mohorát is visszavetették a korábbi dinamikus fejlődésben. Az első világháború hőseinek nevét emlékmű őrzi, s kegyelettel emlékeznek a második világháború áldozataira is.

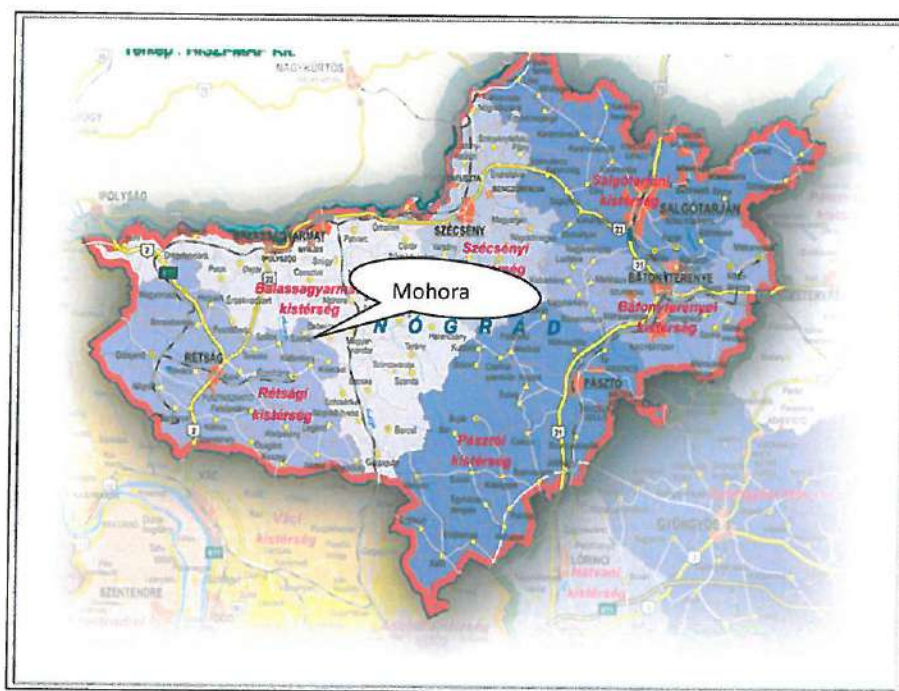
1949-től a Magyarnándori Államigazdaság mohorai üzemegysége, a Kossuth tsz, majd 1959 után a Mikszáth Kálmán Termelőszövetkezet földterületein megint nagyüzemben művelték a falu 2500 holdnyi határát. A termelőszövetkezet viszonylagos gazdasági sikerei nyomán saját községi vízmű, vízrendszer épült, amely ma már a Vízügyi Igazgatóság felügyeletével működik.

1956 November 1-jén Mészáros István kap megbízást helyi nemzetőrség szervezésére a településen.

1957 után, az akkor 1250 lakosú községben állami gazdasági üzemegység, gépállomás, növényvédő állomás működik. A kilencvenes évekre ezer alá csökken a falu lélekszáma: 1994-ben 958, 1996-ban 977 lakosa van a falunak, s tovább folytatódik a lassú előregedés folyamata, noha 1995-ben a faluban viszonylag magas az 1-14 éves (174 fő) gyermek korosztály aránya.

FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

Mohora az Észak-magyarországi régióban, Nógrád megyében, a Cserhát hegységben, a Feketevíz patak völgyében fekszik. Budapesttől 82 km, a megyeszékhely Salgótarján várostól 58 km távolságra. A járási központ, Balassagyarmat város 10 km-re érhető el.

Területe 15,95 km². Vonattal a MÁV 78-as számú Aszód–Balassagyarmat–Ipolytarnóc-vasútvonalán közelíthető meg. A megállóhely Magyarnándor és Szügy között található.

A település megközelíthető közúton: az M3-as autópályáról Aszódnál kell letérni a Balassagyarmat felé vezető útra, amely áthalad Mohorán. Az M22-es főútról szintén Balassagyarmat-Szügy, vagy M2-ről Rétság- Romhány-Magyarnándor településeken keresztül érhető el.

Mohora Nógrád megye területrendezési terve alapján az alábbi térségi övezetek által érintett település:

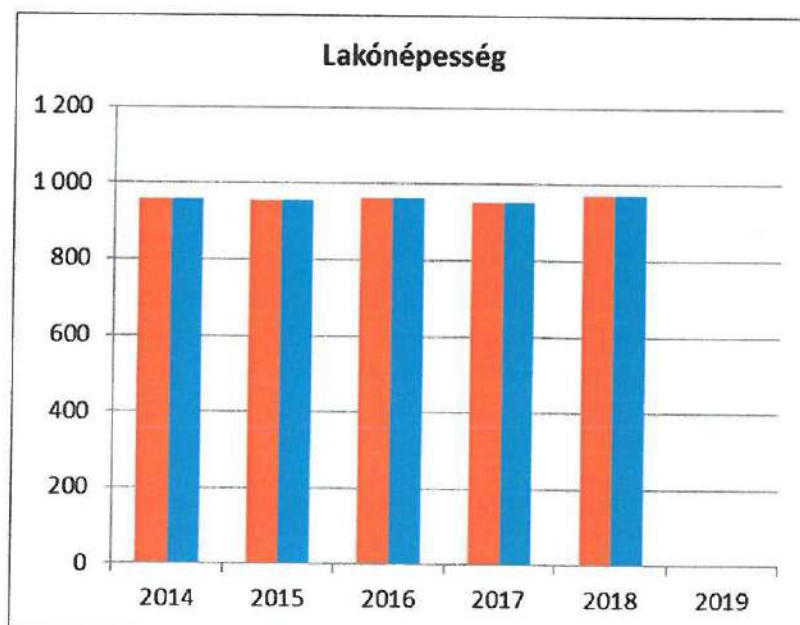
- természeti terület övezete
- ökológiai (zöld folyosó) övezete
- tájképvédelmi övezete
- térségi hulladék hely kijelöléshez vizsgálat alá vonható terület övezete
- csúszásveszélyes terület övezete
- vízerózióknak kitett terület övezete
- honvédelmi és katasztrófavédelmi terület övezete.

A település demográfiai helyzete

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	960	bázis év
2015	956	99,58%
2016	962	100,63%
2017	952	98,96%
2018	973	102,21%
2019	n.a	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

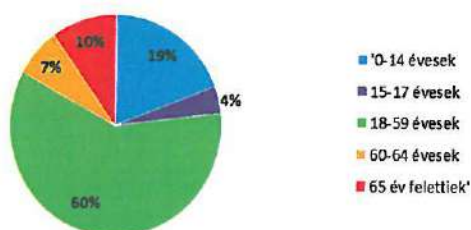

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

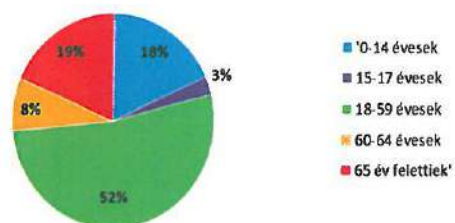
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	484	516	1000	48,40%	51,60%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			40	n.a.	n.a.
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	93	94	187	9,30%	9,40%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	19	14	33	1,90%	1,40%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	289	271	560	28,90%	27,10%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	35	41	76	3,50%	4,10%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	48	96	144	4,80%	9,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	8	12	4
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	9	15	6
Összesen	17	27	10

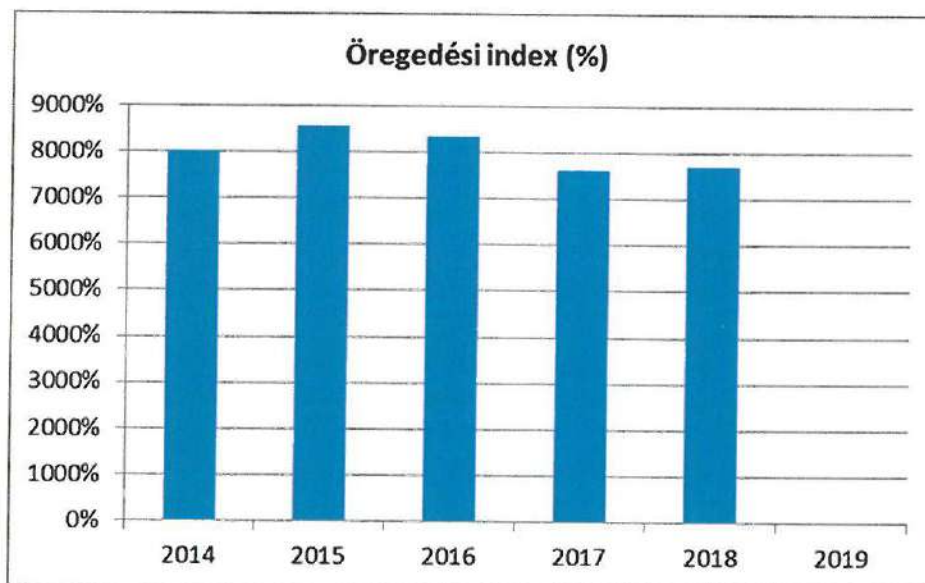
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	142	177	80,23%
2015	150	175	85,71%
2016	147	176	83,52%
2017	141	185	76,22%
2018	144	187	77,01%
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

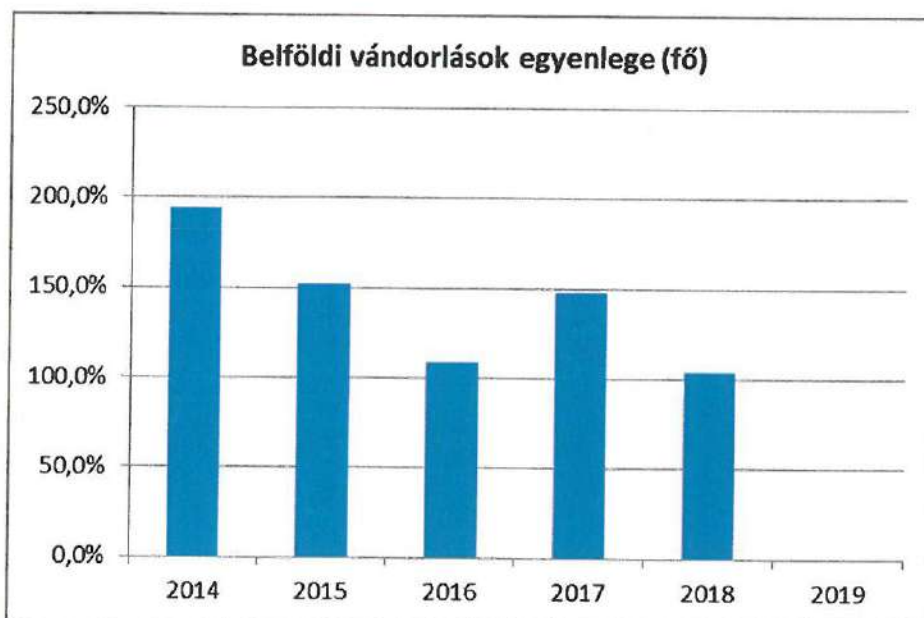
Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	35	18	194,4%	14
2015	35	23	152,2%	12
2016	48	44	109,1%	4
2017	31	21	147,6%	10
2018	26	25	104,0%	1
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

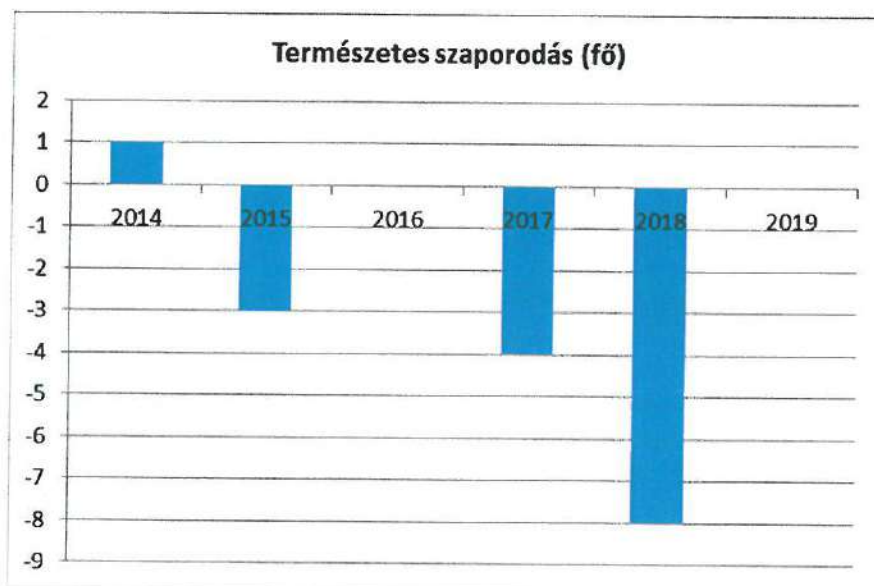
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	13	12	1
2015	5	8	-3
2016	17	17	0
2017	11	15	-4
2018	9	17	-8
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2010-től a halálozások száma rendre meghaladja a születések számát, ami az elmúlt 4 évben sem változott. Pozitív változás állt be az oda – és elvándorlások tekintetében. A lassú népességvesztés tendenciája megfordult és a 2014 – 2016 – os években jelentősen emelkedett az odavándorlások száma, ami 2017-es évtől kissé lassabb tempóban folytatódott. A település állandó népességének korosztályi összetételét vizsgálva 18,74% a 0-14 éves korosztály száma, mely elég jó aránynak tekinthető. A település munkaerő megtartó erejének növelésével lehetne a fiatal, aktív korúvá váló lakosság megőrzését, letelepedését motiválni.

Az öregedési index 5 év távlatában 80,5%-os.

A településen jelentős számban élnek roma nemzetiség tagjai. Roma nemzetiségnek van önkormányzata, választott képviselő-testülete.

A lakások számának növekedése pozitív tendenciát mutatott 2006 – 2011 években, amikor 11 lakással nőtt a lakásállomány. Az elmúlt időszakban új lakások nem épültek, becsült érték alapján 10 háznál történt tetőtér beépítés vagy házbővítés. A település lakásállománya 2014-évtől 382.

Mohora község infrastrukturális ellátottsága teljes körű. A lakóingatlanok áramellátottsága 100 %-os, vezetékes ivóvíz ellátottsága 90, 77 %, a közcsontrára való csatlakozás 86,54 %.

A településen elérhető a vezetékes gáz, kábel tv és internet szolgáltatás és telefon. A községben két utca nem rendelkezik aszfalt burkolattal: Ady Endre út és a Bem út. Pályázati forrásból jelenleg tart az utak felújítása. A falu központjában található parkok és közterületek ápoltak, gondozottak. Ami fontos a turisták és az itt élő lakosok számára is.

Gazdasági jellemzők

Az előző Helyi Esélyegyenlőségi Program óta a települést érintő nyertes pályázatok:

Alintézkedés / Település: Pályázó neve / Projekt megnevezése:	Támogatási döntés dátuma	Megítélt támogatás (HUF)
EFOP-3.3.1-15-Tanoda programok támogatása/Mohora Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület / Mohorai Rácz Aladár Tanoda létrehozása	2016.09.27	27 056 800 Ft
TOP-3.2.1-15-NG1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Mohora MOHORA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA / Mohorai Zichy Márta Óvoda épületenergetikai fejlesztése	2017.06.30	35 543 490 Ft
EFOP-1.4.4-17-BARI SHEJ - NAGYLÁNY – FÁTÁ MÁRÉ/Mohora Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület Roma lányok korai iskolaelhagyásának megelőzése a Nógrád megyei Mohora településen és környékén	2017.09.28	30 000 000 Ft
TOP-3.2.1-16-NG1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Mohora MOHORA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA: Épületenergetikai beruházás Mohora községben	2017.12.20	69 000 000 Ft
EFOP-3.3.2-16-Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért/Mohora MOHORA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA / A Mohorai Könyvtár a köznevelés szolgálatában	2018.01.08	25 000 000 Ft
GINOP-2.1.2-8-1-4-16-Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében/Mohora TOLDI-98 Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Papírszap feldolgozása és felhasználása építőipari termékek gyártására	2018.11.09	294 469 632 Ft
GINOP-5.1.7-17-Társadalmi célú vállalkozások ösztönzése/Mohora Woodmaker Fafeldolgozó Szociális Szövetkezet Woodmaker Fafeldolgozó Szociális Szövetkezet társadalmi célú vállalkozása	2019.12.05	96 909 135 Ft
TOP-4.1.1-16-NG1-Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése /Mohora MOHORA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA / Orvosi rendelő felújítása Mohora községben	2020.06.11	44 998 829 Ft

forrás: www.palyazat.gov.hu

További pályázatok:

- Mohora Község Önkormányzata a Mohora Sportegyesület támogatásával egy 22 X 42 műfüves pálya megépítésére nyert pályázatot, melyet 2016-os évben adtak át

Esélyegyenlőség értéke: a Bozsik program keretében tehetséges fiatalok fejlesztése

- Mohora közúthálózat felújítása. Kedvezményezett Mohora Önkormányzata

Esélyegyenlőségi értéke: A község minden lakójának érdekeit szolgálják a létesítmények

Civil szervezetek a településen:

Mohora Község Óvodájáért (közhasznú)
Mohorai Faluszépítő és Hagyományőrző Egyesület
Mohorai Sport Egyesület
Mohora Polgárőr Egyesület
Mauks Ilona Nyugdíjas Klub
Tolnay Klári Kulturális és Művészeti Egyesület
Dolinkai Pincegazdák
Római katolikus Egyház
Evangélikus Felekezet

Intézményei:

Zichy Márta Óvoda
Könyvtár
Orvosi Rendelő
Védőnői szolgálat
Fiók Gyógyszertár
Sportcsarnok
Művelődési Ház a Tolnay Emlékház átalakításával

A Mohora Község Önkormányzata a Cserhátsurányi Közös Önkormányzati Hivatal kirendeltségeként működik. Településen működő posta mellett, kettő vegyes kereskedés és egy fafeldolgozó üzem és egy benzinkút található.

SWOT analízis:

Erősségek: - település kedvező elhelyezkedése - tömegközlekedéssel is jól megközelíthető - teljes közműellátottság - megfelelő úthálózat - van óvoda - egészségügyi ellátás, orvosi és védőnői, biztosított - van helyi nevezetessé, közeli túralehetőségek - van nemzetiségi önkormányzat	Lehetőségek: - fiatalok letelepedését elősegítő kedvezmények nyújtása - közösségi terek kialakítása - turisztika, idegenforgalom fejlesztése - civil szerveződések támogatása - hagyományörzés támogatása, fejlesztése - közösségépítő rendezvények szervezése
Gyengeségek: - alacsony bevételi forrás - közösségi tér hiánya - lakosság összefogása gyenge „klikkesedés” - minimális a helyi munkalehetőség - környező óvoda elszívó ereje	Veszélyek: - lakosság összetartó ereje tovább csökken - felsőfokú végzettséggel rendelkezők elvándorlása - csökkenő óvodai létszám

Értékeink, küldetésünk

A település híven, átörökítendő értékként őrzi és ápolja a falu kulturális, történelmi örökségeit, jó híréhez kapcsolódik az a folklór hagyomány, népdalkincs, viseletgazdagság, amelyet a Mohorán 1881-ben született Farkas Pál tanár-költő örökített meg a XX. század eleji híres Borovszky-féle megyemonográfiában.

A XIX. Század végének kapitalizálódó földbirtokain élő szegények, cselédek, napszámosok körében igen sok szép népballada, népdal, mese öröklődött nemzedékről nemzedékre. A százéves hagyományt egészen a legutóbbi évekig együtt ápolta Mohora és a közeli Magyarnándor lakossága: a híres-nevezetes Mohora-Magyarnándori Pávakör 1992-ben kiváló és ezüst minősítéseket szerzett az észak-magyarországi, gyöngyösi fesztiválokon a „Palóc lakodalmas” színpadi változatával, és ma is együtt énekelnek a két falu asszonyai, fiataljai.

Természeti értéként a Feketevíz-patak környéke, a természeti-épített értéként Dolinka pincesor: Mohora egyik jellemző településrésze az úgynevezett Dolinka pincesor, ahol a borospincék, préházak találhatók. "A homokkőbe vájt "szentélyek" legendája még az 1700-as években kezdődött. Napjaink vendégszerető pincetulajdonosainak köszönhetően egyre szépülő a pincék környéke. Az arra járó utazót innen soha nem engedik el szomjasan, és az éhét is csillapítják a zsírban sült, hagymás krumplibabával." (Forrás: www.mohora.hu/www/nevezetessegek.html)

Vay-Zichy kastély:

Mindenesetre ez a kastély egyike a vidéki magyar kastély-építkezés legérdekesebb, legkülönösebb példáinak. Félholdat tartó, hagyma alakú tornyai messziről úgy hatnak, mintha turbánokat látnánk. Két saroktorony alatt a szobákban egy-egy bemélyített kő fürdőmedence van, amely szintén azt a hagyományt, hiedelmet erősíti, hogy egy török főúr építtette magának és háremhölgyeinek, ugyanakkor az is elképzelhető, hogy a hagymakupolák, a törökös fürdőmedence kialakítás pusztán a barokk korszak jellemző divatjaként utánozták az oszmán eredetű építészeti motívumokat. Igen nagy kár, hogy a kastély udvari kapujának építményét, kerítéselemeit nem őrizték meg, mert ez az együttes a kis udvari porta épületével még karakterisztikusabbá tette a műemléket. A község római katolikus temploma 1903-ban épült. (Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mohora>)

A község szoborparkjában az első világháború hőseinek nevét emlékmű őrzi, s kegyelettel emlékeznek a második világháború áldozataira is.

Az Eredeti címer történetéről:

Mohorai Vid 1418. július 4-én Strassburgban Zsigmondtól kapott címert atyafiaival Miklóssal és Jánossal.

Fő alakja egy szakállas török vitéz, fejét hátrakötött hátul lefelé lengő ezüst(fehér) kendő fedi, homlokát arany abroncs veszi körül. A Vid család 1414-ben Mohorán lakhatott. Vid, aki Mihály fia volt, Zsigmond király kíséretéhez tartozott. Részére „Vitus filius Michaelis de Mohora” 1418. július 4-én, Strassbourgbán címerlevelet adományozott. Feltételezhető, hogy mivel a címerképet maga Mohorai Vid terjesztette fel Zsigmond királynak, a főalak valamely vitézi tette vonatkozhat.

Az Önkormányzat küldetése az esélyegyenlőségi politika érvényesítése munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben valósul meg. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mohora település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges

intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló **2003. évi CXXV. törvény** (továbbiakban: Ebktv.) **előírásai alapján végeztük**. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló **321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és**
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének **részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet**

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Mohora Község Önkormányzata képviselő-testületének 1/2015 (II.26.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátások rendszerét szabályozza. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely a lakosok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mohora Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2017. (XII. 28.) önkormányzati rendelet a településkép védelméről szól. A rendelet célja, hogy a község egyes jellegzetes települési karaktert hordozó részeinek arculatát megőrizve segítse a falu építészeti fejlődését, az épített és természeti környezet közötti harmóniát.

Az önkormányzat képviselő-testülete minden évben az államháztartásról szóló törvény szerint elkészíti és elfogadja a költségvetési koncepcióját és költségvetését.

Mohora Község Önkormányzata feladatai:

A./ Infrastruktúra

- Utak, hidak, járdák korszerűsítése
- Közvilágítás bővítése, korszerűsítése
- Külterületi utak rendbetétele
- Középületek korszerűsítése, fejlesztése

B./ Környezetvédelem

- parlagfűirtás, általános gyommentesítés
 - Közterületeink virágosítása
- Meglévő zöldterületek, parkok, temetők gondozása a lakosság és a működő közösségek bevonásával

C./ Oktatás, művelődés

- Zichy Márta Óvoda működtetése
- Tehetséges, szociálisan rászorult tanulók támogatása (Bursa, Arany János programban való részvétel)
- Települési rendezvények hagyományának megteremtése és ápolása
- Ünnepeink megtartása, színvonalának, az azon való résztvevők számának növelése
- Testvér települési kulturális kapcsolatok létesítése működtetése
- Megyei Könyvtári ellátásban való részvétel megtartása
- Sport támogatása

D./ Szociális és egészségügyi ellátás

- Jelenlegi szociális és egészségügyi rendszer fenntartása (társulás, ill. vállalkozási szerződés alapján)
- Szociálisan rászorult személyek támogatása (idős, magányos, beteg emberek támogatása)
- Tálaló konyha működtetése

E./ Közbiztonság

- A település ár-és belvíz által veszélyeztetett, ezért a környező településekkel összefogva a szükséges vízrendezési munkálatok elvégzését elő kell segíteni.
- Jó együttműködés fenntartása rendőrséggel
- Közterületek, rendezvények rendjének megőrzése
- Polgárőr tagozat erősítése létszámának növelése

F./ Civil szervezetek

- Az egyesületekkel a jó kapcsolat megőrzése, erősítése
- Lakosok aktív közreműködésének kérése közterületek, középületek karbantartásánál, rendezvények lebonyolításánál

2. Munkahelyteremtés

- Új vállalkozások elindításának, letelepedésének elősegítése
- esetleges új ipari gazdasági zóna kijelölése és kialakítása

3. Településfejlesztési politika

- Információs és köszöntő táblák kihelyezése, rendbetétele
- Műemlékeink állapotjavításának elősegítése, megőrzése
- településszerkezeti és szabályozási terv felülvizsgálat

4. Pénzügyi és adópolitika

- Dologi kiadások csökkentése
- Évente fejlesztési, beruházási tartalék képzése
- Adónemek felülvizsgálata
- Pályázatokhoz szükséges önerőalap biztosítása
- Folyamatos pályázati lehetőségek kihasználása

5. Köszolgáltatás

- Ügyfélbarát önkormányzati szolgáltatói tevékenység fenntartása községünkben
- Átlátható és ellenőrizhető közös hivatal fenntartása
- Elektronikus ügyintézés folyamatos megvalósítása, illetve képviselő-testületi ülésre előterjesztések elektronikus úton történő kiküldésének megteremtése
- Politikai intézkedésekhez, változásokhoz a legmegfelelőbb szervezeti rendszer létrehozása

Az Önkormányzat saját erőből nagyintenzitású pályázati támogatás nélkül a szükséges fejlesztéseket nem tudja megvalósítani. Éppen ezért a megjelenő pályázati lehetőségek közül is csak megfelelő kiválasztás és rangsorolás után szabad azokon részt venni. A benyújtott pályázatok kedvező elbírálása esetén sem szabad, hogy azok megvalósítása veszélyeztesse az önkormányzat működését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Mohora Község Önkormányzata a Cserhátsurányi Közös Önkormányzati Hivatal kirendeltségeként működik, melyhez további két település társult (Cserhátsurány, Herencsény). A Közös Önkormányzati Hivatal azzal a céllal jött létre, hogy az önkormányzatok hivatali feladatai közös ellátását biztosítsa.
- „Berceli Belső Cserhát” Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Társulása: azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára.
- Balassagyarmat Kistérség Többcélú Társulása: abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok az együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és településfejlesztést.
- Nógrád Megye Területfejlesztési Konceptióját tekintve kiemelt kapcsolódási pontja a településnek a térség adottságainak kihasználásával, a vidék fejlesztésével a foglalkoztatás növelése kiemelten az idegenforgalom, turizmus területén.
- Cserhátsurányi Szent István Keresztény és a Magyarnándori Általános Iskolák biztosítják a település általános iskolás tanulóinak oktatását-nevelését.
- LEADER kísérleti program keretében Cserfa egyesület: Cserhádi Falvak Szövetsége a Vidékért Közhasznú Egyesület. 21 települési önkormányzat mellett magánszemélyek, vállalkozók és civil szervezetek alkotják a tagságot. Cél: összefogással élére állni a térségünk fejlesztési, környezetvédelmi, hagyományörző és kulturális törekvéseinek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR és KSH adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a népszámlálás adataiból indultunk ki. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2019. évi adatok még nem elérhetőek. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

Az Önkormányzat nem gyűjtött adatokat és nem elemzett a romákkal, nőkkel és fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, mivel az alacsony lélekszámú településen az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

„Napjainkban egyre gyakrabban használt új fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerővel kilépjenek. (Havas 2012) A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik (Stratégia 2011)”

forrás: <http://www.kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/06-Varga-Aranka-szerk-Eseleyegyenloseg-a-mai-Magyarorszagon-pte-btk-nti-2013.pdf>

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

2011. évi népszámlálás adata alapján a Mohora település lakosságának 91,17%-a magyar, 8,83%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát. (Forrás: KSH)

A településen roma nemzetiségi Önkormányzat működik, együttműködési terv alapján történő közös programokkal.

Jövedelmi helyzetet mutató helyi adatok nem állnak rendelkezésre a településen. A www.ksh.hu/docs/teruletiatlasz/jarasok.xls adattábla alapján vizsgálva az egy főre jutó éves jövedelmet, 2011-ben Nógrád megye hat járását tekintve második a Balassagyarmati járás, Rétság járást követve 1 550 ezer Ft-tal. Betudható ez Balassagyarmat város ipari parkjának és gazdaságilag frekvenciáltabb településeinek jövedelemszintjei emelik meg, de feltételezhetően a kistelepülések, mint Mohora is ennél jóval alulmaradnak.

A megállapított szociális ellátások számából következtetni lehet a település lakosságának jövedelmi helyzetére, mivel a család, egyén jövedelme a jogszabályok által meghatározott jövedelmi határok alatt vannak.

A 2011-es népszámlálás során magukat cigány (románi, beás) nemzetiségűnek valók a lakosság százalékában.

8.83

2011

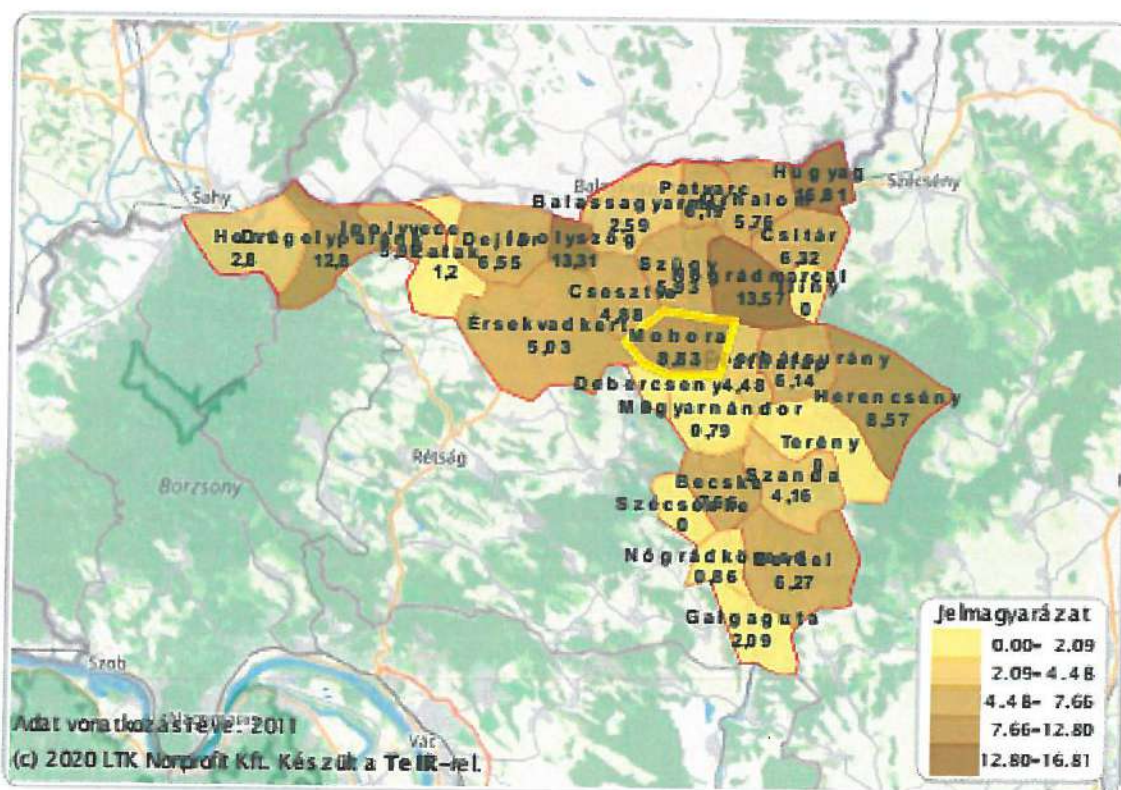
Ma gyarors z á g

Ész a k-Ma gyarors z á gi ré gi ó

B a l a s s a g y a r m a t i j á r á s

N ö g r á d m e g y e

Mohara

22

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

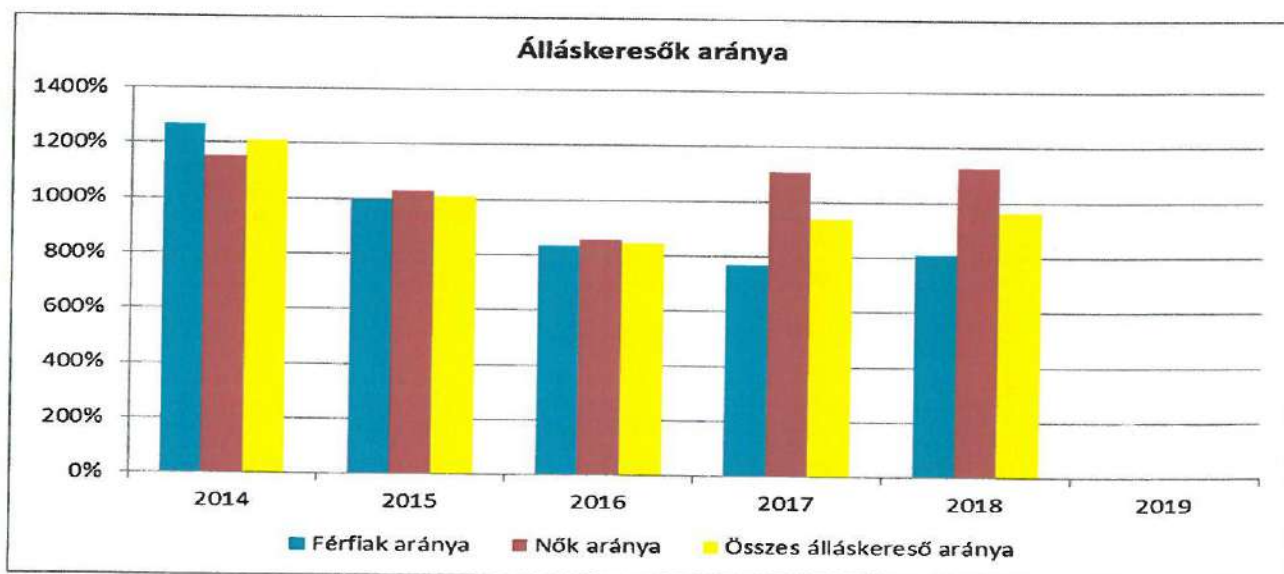
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	337	330	667	43	12,69%	38	11,52%	81	12,11%
2015	339	330	669	34	9,96%	34	10,30%	68	10,13%
2016	336	339	675	28	8,33%	29	8,55%	57	8,44%
2017	344	336	680	27	7,70%	37	11,09%	64	9,38%
2018	343	326	669	28	8,09%	37	11,27%	65	9,64%
2019	n.a.	n.a.	-	28	-	26	-	54	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

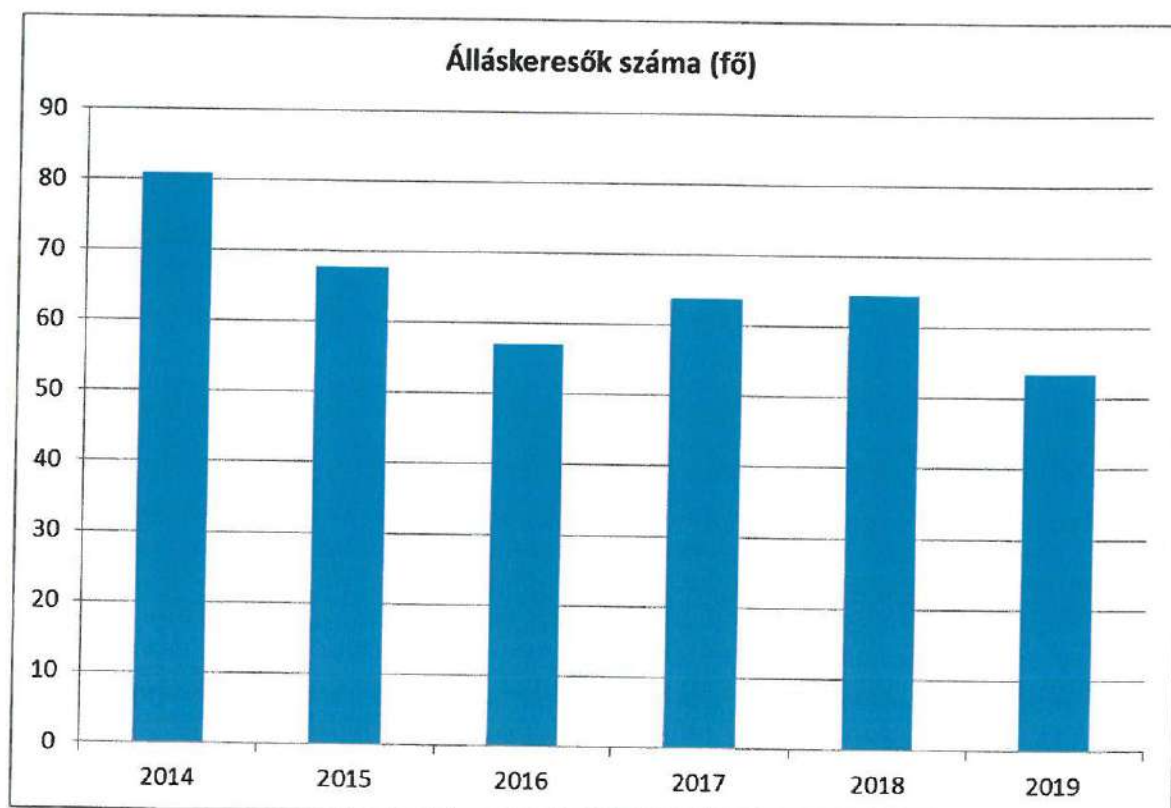
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Mohorán az aktív lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott állás keresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között.

Az adatok tanúsága szerint az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében is változóak az adatok. Az átlagot tekintve közel 10%-os a nyilvántartott állás keresők aránya, számuk csökkenést mutat, összesen 27 fővel csökkent számuk 2014 és 2019 között. A nemek arányában a férfiak száma magasabb a nyilvántartott állás keresők között.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		81	68	57	64	65	54
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	2	3	4	5	2
	%		2,21%	4,82%	6,27%	6,98%	4,21%
20-24 év (TS 1003)	Fő	13	11	6	8	8	6
	%		16,24%	10,09%	12,94%	12,79%	11,21%
25-29 év (TS 1004)	Fő	8	9	6	7	6	6
	%		12,92%	10,96%	10,20%	9,30%	11,68%
30-34 év (TS 1005)	Fő	6	4	3	5	6	7
	%	7,74%	5,17%	5,70%	7,45%	9,30%	13,55%
35-39 év (TS 1006)	Fő	9	8	4	4	3	2
	%	11,46%	12,18%	7,46%	6,67%	5,04%	3,27%
40-44 év (TS 1007)	Fő	12	6	8	9	11	9
	%	14,24%	8,86%	13,16%	13,73%	17,05%	17,29%
45-49 év (TS 1008)	Fő	11	9	7	9	6	6
	%	13,00%	13,28%	12,72%	14,51%	8,53%	10,28%
50-54 év (TS 1009)	Fő	6	6	6	5	7	5
	%	7,12%	8,86%	10,53%	8,24%	10,08%	8,41%
55-59 év (TS 1010)	Fő	11	9	8	7	6	4
	%	13,00%	12,92%	14,47%	10,59%	9,69%	6,54%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	5	5	6	6	7	7
	%	5,88%	7,38%	10,09%	9,41%	11,24%	13,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

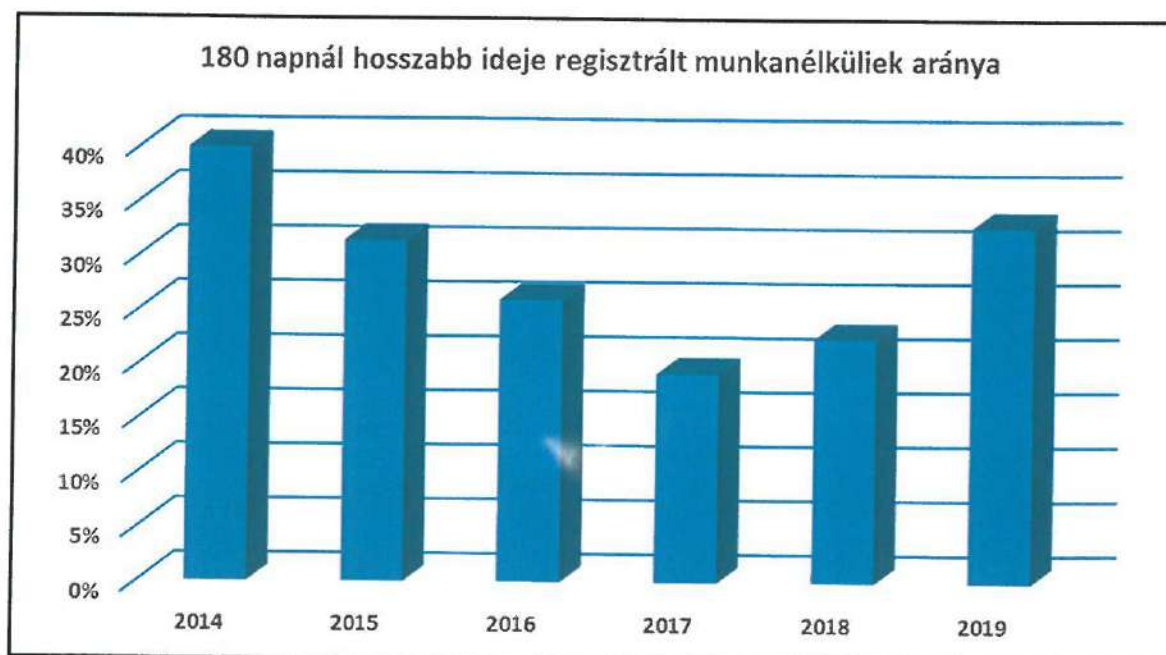
A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen.

2014-hez képest 2019-re nőtt a regisztrált munkanélküliek aránya, a 20 év alatti, a 30-34 év közötti, a 40-44 év közötti, az 50-54 év közötti és az 59 év feletti korosztályok esetében. A többi korosztály esetében csökkenés volt tapasztalható. A csökkenésben szerepet játszhatott valószínűleg a közcélú programban való foglalkoztatás, valamint egy globális gazdasági fellendülés. Az idősebb korosztály számára nehezebb a környéken az elhelyezkedés. A munkanélküliek ezen korosztályát a munkáltatók nem részesítik előnyben, koruk és egészségi állapotuk miatt.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül	
		Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	40	n.a.	n.a.	0	-	-
2015	31	n.a.	n.a.	0	-	-
2016	26	n.a.	n.a.	0	-	-
2017	19	n.a.	n.a.	0	-	-
2018	22	n.a.	n.a.	0	-	-
2019	33	n.a.	n.a.	0	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

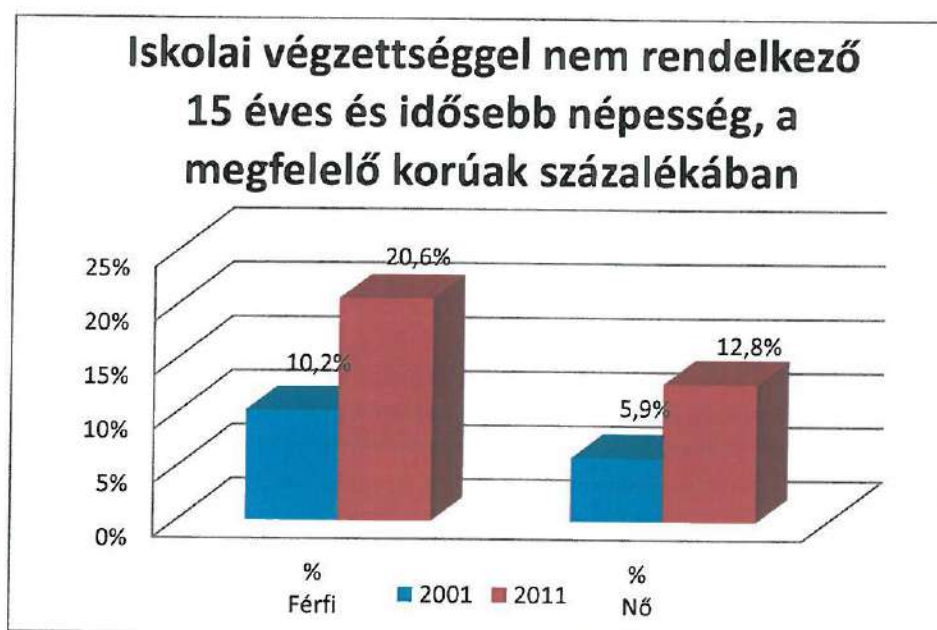
A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre. Az összegyűjtött adatok alapján, Mohorán magas a tartós munkanélküliek aránya.

A vizsgált időszakban, 2014 után csökkenés volt megfigyelhető, de 2019-re újra megemelkedett a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya. A férfiak és nők közötti arányokról nincsenek adatok

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség				
Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	89,8%	94,1%	10,2%	5,9%
2011	79,4%	87,2%	20,6%	12,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

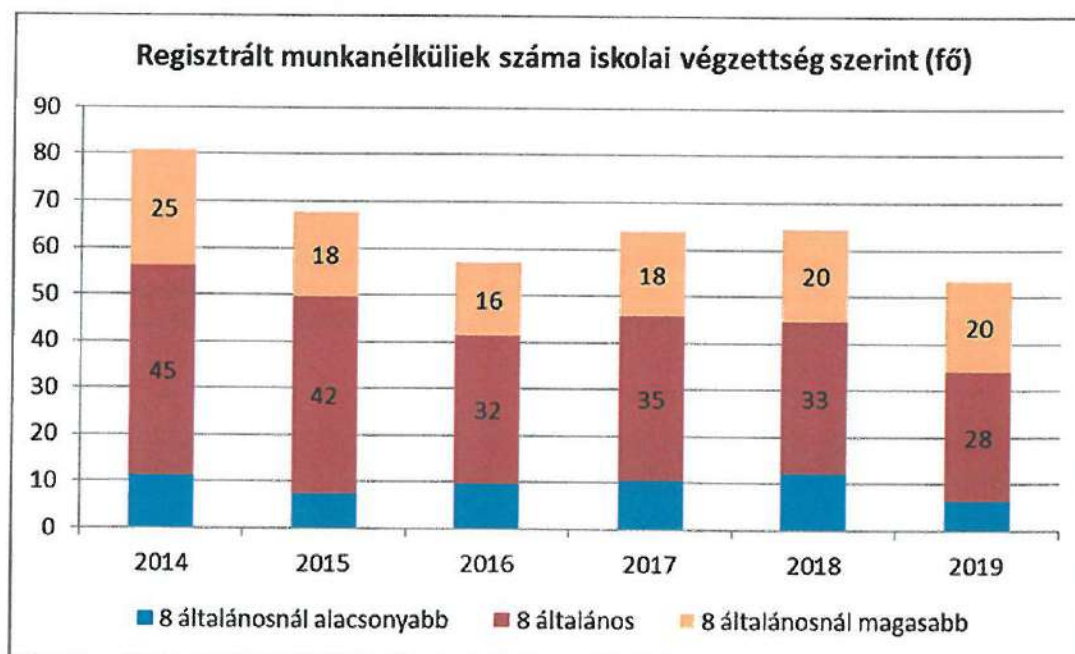
A táblázat a 2001. évi és a 2011. évi népszámlálási adatok alapján az alacsonyan iskolázott népességet mutatja.

Az adatok alapján, 10 év elteltével az általános iskolát végzettek aránya nőtt, az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma pedig csökkent. Remélhetőleg az elkövetkező időszakban is javulni fog a helyzet.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	81	11	13,93%	45	55,73%	25	30,34%
2015	68	8	11,07%	42	62,36%	18	26,57%
2016	57	10	17,11%	32	55,70%	16	27,19%
2017	64	11	16,47%	35	55,29%	18	28,24%
2018	65	12	18,99%	33	50,39%	20	30,62%
2019	54	7	12,15%	28	51,40%	20	36,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánost végzetteknek a közfoglalkoztatás, valamint a különböző képzések jelentenek átmeneti esélyt a munkaerőpiacra való visszakerülésre. Az adattábla megmutatja, hogy 2014-ben a nyilvántartott állás keresők 69,66%-a alacsony iskolai végzettségű volt. Ez az arány 2019-re 63,55%-ra csökkent, ami még mindig nagyon magas arány, viszont a csökkenés javuló tendenciát mutat.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2014	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2015	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2016	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2017	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2018	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.
2019	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen továbbra sincs általános iskolai felnőttképzés.

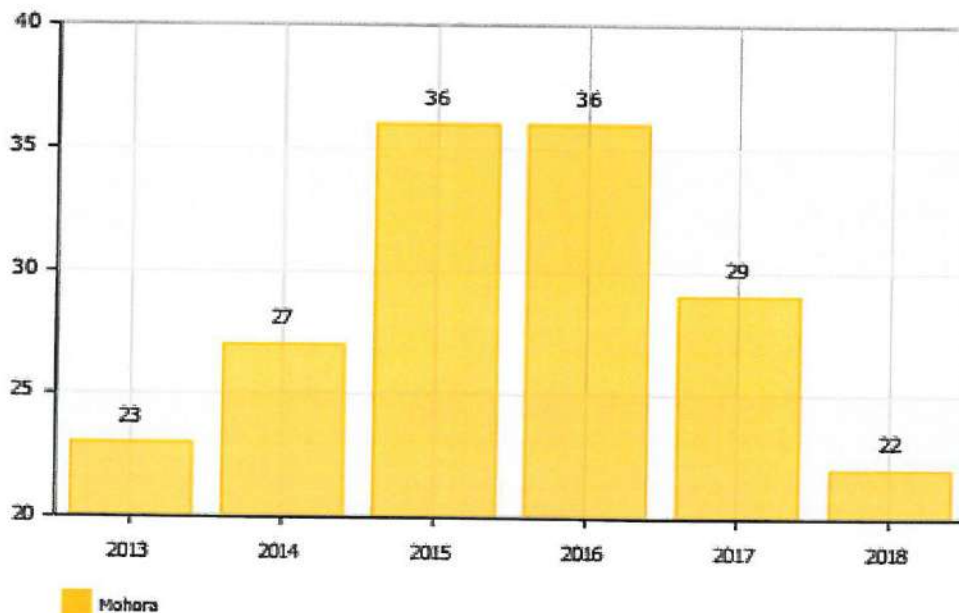
Középfokú felnőttoktatásban és szakiskolai felnőttképzésben résztvevők száma nem ismert.

c) közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma, évi összesen (fő)

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: a közfoglalkoztatásban részt vevők havi létszámainak számtani átlaga, a részt vevő személy állandó lakóhelye szerint.

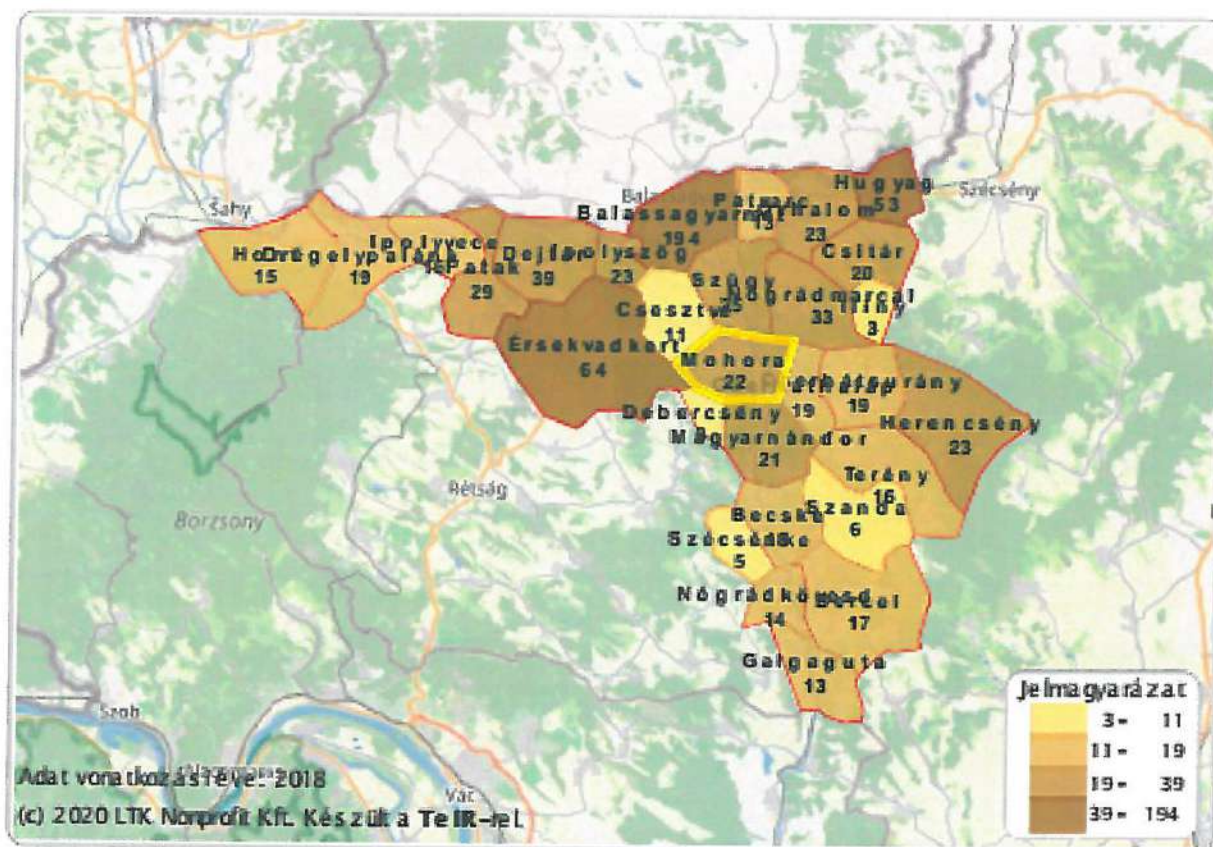
(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A diagram adatai arra világítanak rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Az Önkormányzat igyekszik minél több munkanélkülit foglalkoztatni a közmunka programok keretében. Az önkormányzaton kívül, még két munkáltatónál van jelentős mértékű közfoglalkoztatás.

A közfoglalkoztatásba bevontak száma a 2015 és a 2016-os években volt a legmagasabb, majd jelentős mértékű csökkenés figyelhető meg. A közfoglalkoztatás, mint foglalkoztatási forma nem pótolja a hiányzó munkalehetőségeket.

Közfoglalkoztatás keretében az Önkormányzat főleg közterületeinek és intézményeinek környezeti gondozását látják el a programba bevont foglalkoztatottak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	kivetett iparűzési adó (1000 Ft)	befizetett iparűzési adó (1000 Ft)
2014	93	2	0	5400	3034
2015	97	2	0	5570	4880
2016	99	2	0	7115	7083
2017	98	2	0	11744	5838
2018	102	2	0	12322	

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	15 perc	39	18 perc	8	20 perc	-	-
Megyeszékhely	1 óra 5 perc	18	1 óra 40 perc	8	3 óra 57 perc	-	-
Főváros	1 óra 30 perc	14	2 óra	15	2 óra 43 perc	-	-

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének potenciálját tekintve a települési adatok szerint csak a vállalkozásokat és a közlekedést tekintve tudunk helyzetképet felvázolni.

A vállalkozások száma 2014. évtől folyamatosan emelkedik. 2014 - 2018 év vonatkozásában 9,6 %-os a növekedés, vállalkozási formákról nincsenek adatok. Az Önkormányzat helyi adókból származó bevételei ellenben a tervezettnél alacsonyabban teljesültek.

A közlekedést, mint a foglalkoztatáshoz való hozzáférés egyik fő tényezőjét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a járási székhely megközelítése a kis távolság miatt nem ütközik nehézségbe, kielégítő a járatok száma (vasúton és közúton is). Ugyanakkor főleg a főváros irányában elérhető munkalehetőségek a nagyobb távolságok miatt 2 órás átlagos utazási időt igényelnek tömegközlekedéssel, autóval (munkába történő bejáráshoz jellemző a kisebb csoportok közös költségén alapuló személygépkocsi utazása) valamivel kevesebb.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen nincsenek.

A Balassagyarmati Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya lehetőséget ad, a 25 év alatti álláskereső fiatalok számára, hogy támogatott foglalkoztatáson vegyenek részt a GINOP programon belül.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Településünkön élő munkanélküliek a Balassagyarmati Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához tartoznak. A Foglalkoztatási Osztály által indított képzéseken kívül a településen képzési lehetőségek nem állnak fenn.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Adatok nem állnak rendelkezésre, hogy a községben kiket is érint pontosan a mélyszegénység. Roma lakosság foglalkoztatására vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre. A településen a közfoglalkoztatásba bevontak többsége roma származásúnak mondható.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

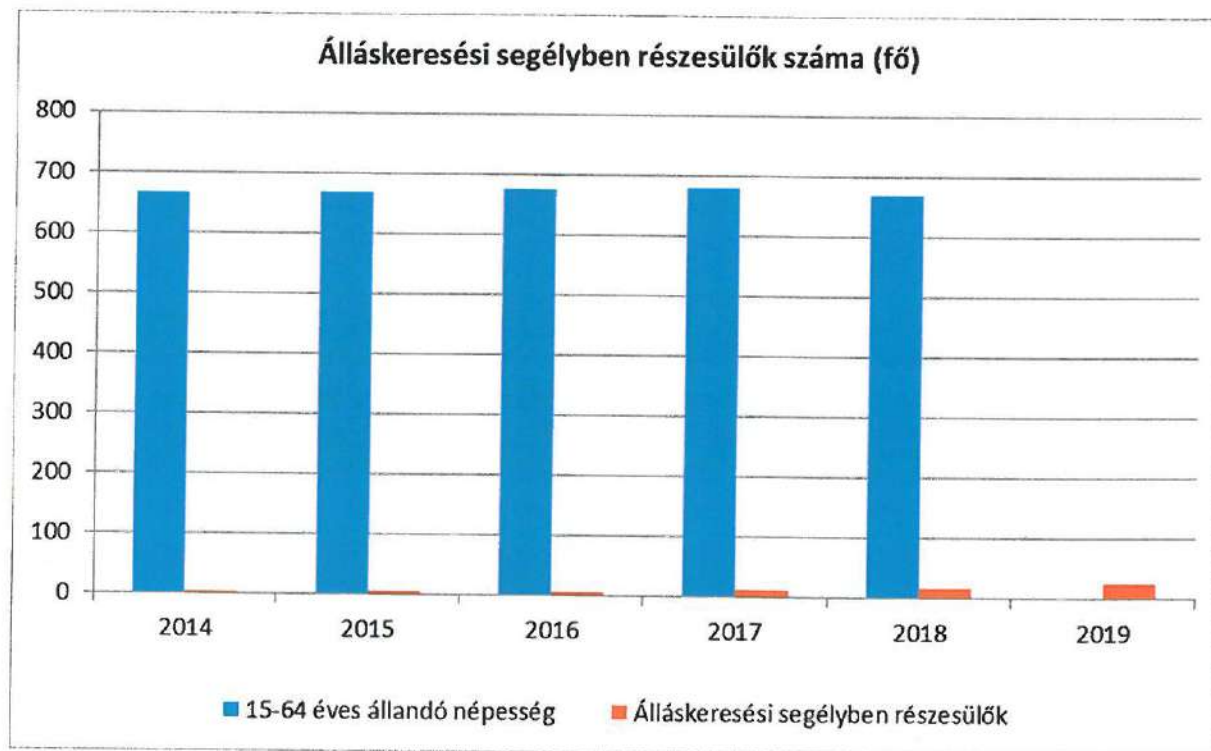
Az önkormányzattal szemben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. A témához kapcsolódó jelzések nem érkeztek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	667	4	0,60%
2015	669	5	0,75%
2016	675	6	0,89%
2017	680	12	1,76%
2018	669	17	2,54%
2019	n.a.	24	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat azt mutatja, hogy 2014-ben a közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően nagyon alacsony volt a járadékban részesülők aránya a 15-64 év közötti lakossághoz képest (0,6%) Ez az arány kis mértékben növekszik ugyan, mert 2019-ben ez az arány már 2,54%, de kijelenthető, hogy ezen a téren a mutatók pozitív tendenciát tükröznek.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2014	76,50	3,25	4,25%
2015	67,75	4,00	5,90%
2016	57,75	2,25	3,90%
2017	63,75	4,00	6,27%
2018	64,50	5,50	8,53%
2019	53,50	5,25	9,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

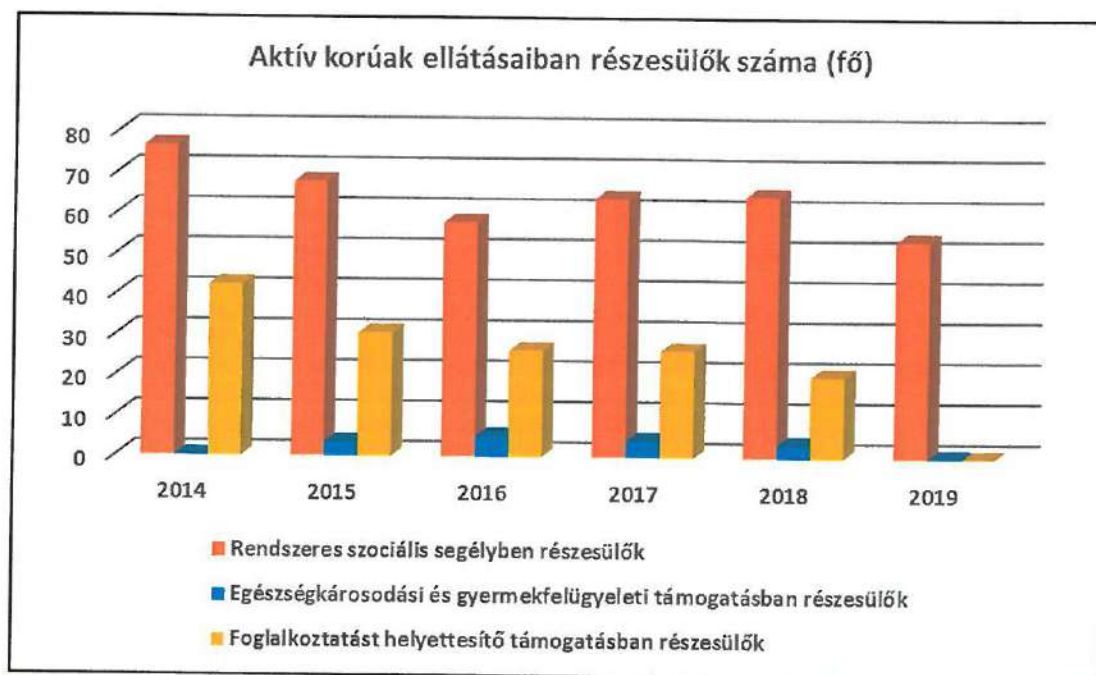

Az állás keresési járadékra az az állás kereső jogosult, aki a munkájának elvesztését megelőző 3 évben legalább 360 napig munkában állt és nincs másfajta munkaviszonya, valamint vállalkozói tevékenységet sem folytat. A táblázatból kiderül, hogy évről évre fogy a nyilvántartott állás keresők száma. Az állás keresési járadékban részesülők száma és aránya kismértékű növekedést mutat 2014 és 2019 között.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	77	0	11,47%	42	49,43%
2015	68	3	10,13%	30	29,60%
2016	58	5	8,6%	26	32,51%
2017	64	4	9,4%	26	38,70%
2018	65	3	9,6%	20	-
2019	54	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	382	0	0	0	0	0	0	0
2015	382	0	0	0	0	0	0	0
2016	382	0	0	0	0	0	0	0
2017	382	0	0	0	0	0	0	0
2018	382	0	0	0	0	0	0	0
2019	382	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Időszak	Lakásállomány (db)	Az egyszobás lakások száma (db)	A kétszobás lakások száma (a másfél szobásokkal együtt) (db)	A háromszobás lakások száma (a két és félszobásokkal együtt) (db)	A négy és több szobás lakások száma (a három és félszobásokkal együtt) (db)
2014. év	382	33	147	154	48
2015. év	382	33	147	154	48
2016. év	382	33	147	154	48
2017. év	382	33	147	154	48
2018. év	382	33	147	154	48

Forrás: KSH

a) bérlakás-állomány

A településen nem releváns.

b) szociális lakhatás

A településen nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	100	n.a.
2015	45	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mohora családi házas településképet mutat, néhány otthonban több generáció együttélésével. A házak jövedelmi helyzettől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakásállomány 2009-től 4 ingatlannal növekedett, mely nem mutat nagy emelkedést, de a nógrádi kistelepülések évek óta stagnáló vagy csökkenő (előregedő) lakásállományához képest pozitív képet jelez. Ugrásszerű emelkedés a fiatal korosztály elvándorlása miatt nem várható.

A lakásfenntartási támogatás az adatszolgáltatás alapján 2011 – 2013 évek között a lakásállomány közel harmadát érintette, minden negyedik lakóingatlanhoz fenntartási támogatást igényelnek. Ezek az adatok tükrözik az akkori munkanélküliségből adódó jövedelemhiány okozta elszegényedést és lakásfenntartási képtelenséget.

A lakhatási támogatásban részesülők száma 2012 évtől csökkent, adósságcsökkentési támogatás továbbra sem került megállapításra. A támogatási forma törvény erejénél fogva 2015. november 30-ával megszűnt. Új támogatási forma az önkormányzati rendelet alapján nyújtott felhalmozott közüzemi számlatartozás mérséklésére nyújtható be.

f) eladósodottság

Nincs adatszolgáltatás arra vonatkozóan, hogy van-e olyan család a településen, aki olyan mértékben eladósodott volna, hogy veszélyeztetné lakhatását, létfenntartását, illetve az anyagi nehézségekkel küzdő családoknál milyen mértékű az eladósodottság.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településen nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen nincsenek telepek, szegregátumok. A hajléktalanság helyi szinten nem jellemző.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve változásainak elemzése fontos információ az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában, az egyenlő bánásmód- és hozzáférést különösen az azonos egészségügyi intézmények használatát, a betegségmegelőző programokhoz (szűrővizsgálatok) való hozzáférési és részvételi jogot illetően. Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

„a) elősegíteni az egyén és ezáltal a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,

b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,

d) meghatározni – a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül – az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,

e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,

f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A mohorai lakosság számára az Önkormányzat helyi orvosi rendelőben biztosítja a háziorvosi ellátást. Fogászati ellátás Magyarándorban, szomszédos településen biztosított.

A védőnői ellátás helyi szolgálattal biztosított.

A településen Fiók Gyógyszertár működik az orvosi rendelő épületében.

A szakorvosi ellátást igénylő betegek számára a 20 km-re fekvő Balassagyarmaton a dr. Kenessey Albert Kórház- és Rendelőintézetben érhető el szakellátás, melynek hatóköre az egész kistérségre kiterjed, mint belgyógyászat, kardiológia, gyermekgyógyászat, szülészeti, belgyógyászat is működik. A mentőállomása jól felszerelt, 15-20 perc kiérkezési és szállítási idővel kell számolni, ha ellátás szükséges. Szakellátás elérhető még Szécsényben

Több szakellátás viszont távolabb, mint a 60 km-re lévő megyeszékhelyen, Salgótarjánban vagy Vác város Kórházában érhető el, amely nagyban csökkenti a gyors beavatkozási lehetőségeket.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
2018	1	0	0
2019	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	36
2015	79
2016	72
2017	62
2018	48
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	52	0	51,50%
2015	56	0	55,75%
2016	34	0	33,82%
2017	28	0	27,53%
2018	26	0	25,72%
2019	n.a.	0	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díj intézménye is két részre szakadt 2015-ben. A méltányossági ápolási díj megszüntetésre került, az alanyi ápolási díjat a kormányhivatalok folyósítják.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Népegészségügyi-célú méhnyakszűrés 2015. óta helyben elérhető, melyet a védőnő végez. A népesség alap szűrővizsgálatait a háziorvosi szolgáltatás keretében jelen vannak a helyi egészségügyi ellátásban.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában nem vállal szerepet.

Az életminőség javítását az egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós- szoptatós anyák gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosítottak a településen.

d) étkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai intézményi étkeztetést és a szociális étkeztetést szerződés útján látja el az Önkormányzat, helyben a tálalókonyhára való szállítással, illetve a szociális étkezők számára házhozszállítással.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Mohorai Sport Egyesület aktív és eredményes tevékenysége nagyban hozzájárul a helyi lakosok sportolásához, szórakoztatásához, közösségfejlesztéséhez.

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető a Községi Sportcsarnokban és Sportpályán.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére az alábbi személyes gondoskodási formákat biztosítjuk:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen ilyen esetről nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív ellátások juttatása a szabályozások és a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával, pozitív diszkrimináció alkalmazásával történik a célcsoport irányába.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli.

A települési képviselő-testület 5 tagú, tagok között 1 nő és 4 férfi van. A polgármester és alpolgármester férfi.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterét a:

- lakóközösségek
- önkormányzat és intézményei
- munkahelyek közösségei
- vallási közösségek
- civil szervezetek
- roma nemzetiségi önkormányzat

A helyi közösségi élet rendezvényei:

- Búcsú
- Falunap
- Tolnay Klári emléknapi
- Pincesoron rendezvény
- Roma Nap

Civil szervezetek a településen:

- Mohorai Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület
- Mauks Ilona Nyugdíjas Klub
- Mohorai Polgárőrség Egyesület
- Tolnay Klári Kulturális és Művészeti Egyesület
- Mauks Ilona Emlékszoba

- Dolinkai Pincegazdák
- Római Katolikus Egyház
- Evangélikus Felekezet

A településen Mozgókönyvtár működik.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön etnikai és vallási konfliktusok nem jellemzőek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nincsenek hátrányos helyzetűeket támogató, segítő egyesületek, közösségek, vállalkozások a településen.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen lévő Roma Nemzetiségi Önkormányzat az önkormányzattal együttműködési megállapodás alapján tevékenyen működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének hiányosságai	Települési szintű adatgyűjtés, elemzés a szociális és foglalkoztatási integráció előmozdítása érdekében
Magas a tartós munkanélküliség	Átképzési, álláskeresési lehetőségek ismertetése Munkaügyi Központon keresztül, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Közfoglalkoztatás folytatása.
A felnőtt, szegénységben élők egészségügyi állapota nem kielégítő	Egészségmegővást, egészség fejlesztést támogató programok szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Mohora település népességének 26%-át a 0-17 éves gyermekek/fiatalok jelentik. (Forrás: Népesség 2.sz. táblázat.) Ebből döntő többség (187 fő) a 0-14 éves korosztály, róluk nevelési-oktatási feladat ellátási kötelezettsége keretében gondoskodik az önkormányzat (kivéve 2 és fél éves kor előtti ellátás).

Saját fenntartású, kétszoboros Napköziotthonos Óvodát működtet a településen. Az óvoda felújított, akadálymentesített, esztétikus környezettel fogadja a kisgyermeket. Tornaterme nincs, nem biztosított épületen belül a gyerekek testedzéséhez szükséges terem.

Mélyszegénységben élő gyermekekről nincs adat.

A gyermekszegénység csökkentése minden ágazatra kiterjedő, átfogó, egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket igényel az oktatás, a gyermekvédelmi, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, a lakhatás, az egészségügy terén.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „**Legyen Jobb a Gyermeknek 2007-2032**” Nemzeti Stratégiát.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

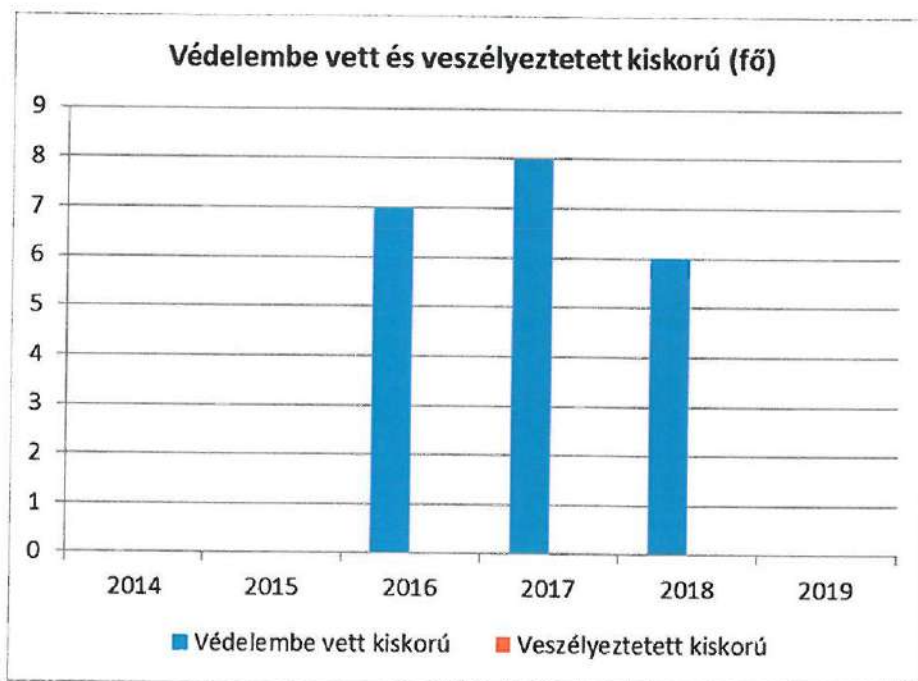
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	7	n.a.
2017	8	n.a.
2018	6	n.a.
2019	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, ami azt jelenti, hogy a 0-14 éves korú gyermekek 3,2%-a sorolható ebbe a helyzetbe.

A védelembe vett kiskorú gyermekek kikerüléséről nincsenek adatok.

A veszélyeztetettségi helyzetet előidéző tényezők:

- környezeti-lakhatási
- család elhanyagoló életmódja
- anyagi feltételek
- tankötelezettség, rendszeres intézménylátogatási mulasztás.

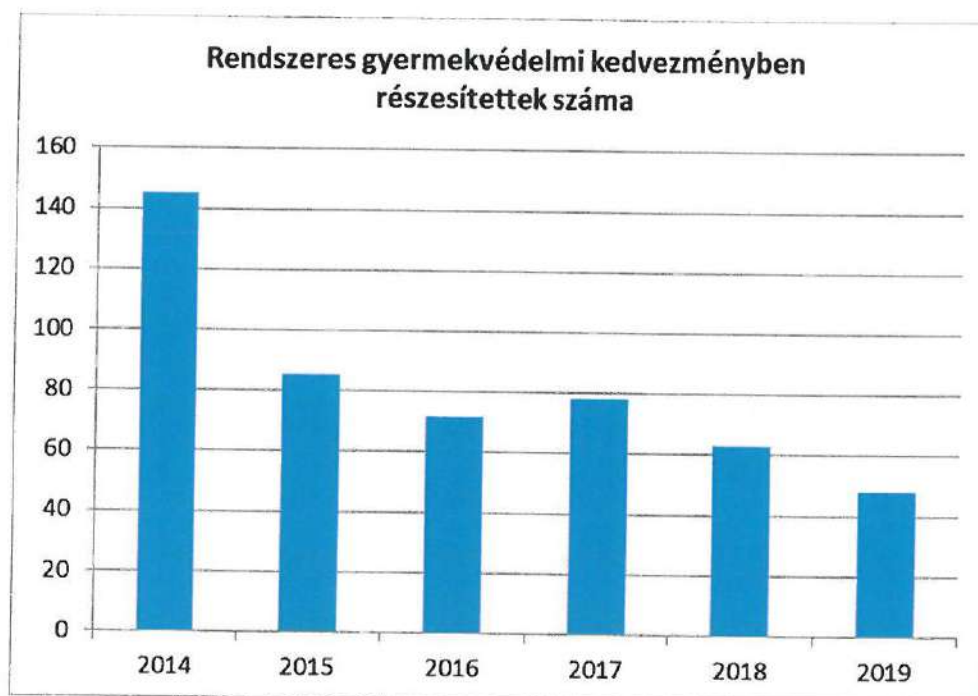

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	145
2015	86
2016	72
2017	78
2018	63
2019	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a vonatkozó hatályos jogszabályban rögzített jövedelmi és vagyoni feltételek fennállása esetén.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 148. § (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatásnak, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Az adatok alapján megállapítható, hogy az utolsó 2019. évi nyilvántartás alapján a település 0-17 éves gyermekeinek (220 fő) 21,8%-a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesült.

Az adatokban javulás tapasztalható, ami abból adódik, hogy pár család anyagi helyzete munkaviszony létesítést követően annyit javult, hogy nem lettek jogosultak az ellátásra. A jelenleg is jogosultak körében a tartós munkanélküliség, az alkalmi munkavállalási lehetőségek hiánya a családok elszegényedését egyre jobban generálja, mely még élesebbé teszi a veszélyeztetetté válás körülményeit.

A gyermekek védelmét a:

- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
- pénzbeli ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi alapellátások
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgál.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos nyilvántartásáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata (ingyenes étkezés, tankönyv) miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény
- pénzbeli támogatás
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül. Erről adatszolgáltatás nincs.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2014	40	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	34	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	33	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38
2017	41	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	53
2018	33	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	41
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Mohora település Önkormányzata szerződéssel, tálaló konyha működtetésével biztosítja az óvodáskorú kisgyermek és alkalmazottak étkeztetését.

Az óvodai adatok alapján megállapítható, hogy 2018-ban 33 gyermek ingyenes óvodai étkeztetésben részesült, az óvodai létszám 100 %-a, ami magasnak mondható.

Az önkormányzat által szervezett intézményi étkeztetés jelentősége egyre hangsúlyosabb, mivel az elszegényedett családok gyermekeinek az egészséges étkeztetése, mely a gyermek fejlődésének alap eleme, szinte csak az intézményben megoldott, otthon nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez. Az adatok ismerete nélkül nem állítható fel reális kép a kedvezményes étkeztetésről, és arról, hogy valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermek részesül-e a valós, mindennapos meleg étkeztetésben. 2016. évtől biztosított a nyári szünidei étkeztetés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek számára.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

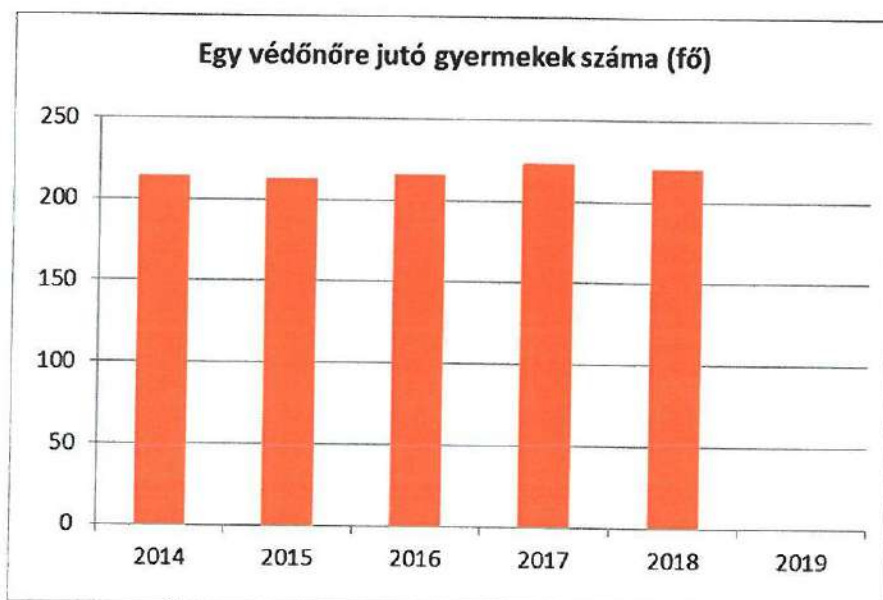
Mohora község közigazgatási területén nincs szegregált, telepszerű környezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	214
2015	1	213
2016	1	216
2017	1	223
2018	1	220
2019	1	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek ellátásának Védőnői szolgálata biztosított a településen. A gyermekorvosi ellátás felnőtt háziorvosi szolgálat keretében biztosított. Gyermekorvosi szakrendelő Balassagyarmaton a dr. Kenessey Albert kórházban érhető el, 6 km-es távolságban.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A preventív egészségügyi vizsgálatok a helyi, Zichy Márta Óvodában biztosítottak az érintett korosztály számára a védőnői és időszakos orvosi szűrővizsgálatok által. Az iskolás korúak preventív ellátása a Köznevelési Törvény értelmében a tanulói jogviszonyt létesített intézményben történik.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges célcsoportja a településen élő 0-18 éves korosztály, valamint mindazon felnőttek is, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak (szülők, egyéb családtagok, a gyerekeket, családokat körülvevő személyek, közösségek, szervezetek, gyermekekkel foglalkozó szakemberek).

A településen a Berceli „Belső-Cserhát” Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el ezt az alapellátást, székhelye Berce. Mohora községben a fogadónapja, igazodva a Közös Hivatal kirendeltségének fogadónapjához, minden hét szerdáján van.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy terjedjen ki minden gyermekre a településen, általános preventív szerepet betöltve, figyelembe véve az egyéni szükségleteket, és az arra épülő támogatás formáját, tartalmát, segítve a gyermekeknek a családban történő kiegyensúlyozott fejlődését, megelőzve a veszélyeztető, ártalmas körülmények kialakulását, illetve azok megszüntetésére irányuló segítségadás.

e) gyermekvédelem

Legfőbb feladata a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, a prevenciós munka.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket.

A települési jelzőrendszer összetétele sokszínű, és hangsúlyozottan felelősségteljes, minden olyan intézmény, hatóság, civil szervezet részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön amennyiben krízishelyzet alakul ki az érintettek igénybe vehetik a Megyei Gyermekvédelmi Központ (3100 Salgótarján, Ruhagyári út 9) intézményeinek, telephelyeinek szolgáltatásait. A központ jelenleg tíz lakásotthonban és a gyermekvédelmi szakszolgálat két területi irodájában biztosítja az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti tartós nevelésbe vett gyermekek teljes körű ellátását, valamint befogadja az átmeneti gondozást igénylő gyermekeket, helyzetük rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A szolgáltatások nyújtása során az egyenlő bánásmód megsértése miatt bejelentés és szankció alkalmazására nem került sor.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat az étkeztetést szolgáltatási szerződés által látja el. Az intézményi étkeztetéshez a helyi tálalókonyha kötött, melyet a helyi tálalókonyhára szállítanak és úgy kerül az

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünkre nem jellemző.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program: „A projektek keretében az Európai Unió Leginkább Rászoruló Személyeket Támogató Európai Segítségnyújtási Alapjának finanszírozásával és Magyarország kormányának társfinanszírozásával élelmiszert és alapvető fogyasztási cikket tartalmazó csomagot juttatunk el a rászoruló személyekhez.”

forrás: <https://szgyf.gov.hu/szakmai-ajanlasok/raszorulo-szemelyeket-tamogato-operativ-program>

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	42	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 -17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	5 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	48	2	42	1	40	n.a.
2015	45	2	42	1	34	n.a.
2016	42	2	42	1	33	n.a.
2017	52	2	42	1	41	n.a.
2018	51	2	42	1	33	n.a.
2019	n.a.	2	42	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	3	13	9	7	0	32
Más településről bejáró gyermekek létszáma az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	0	0	0	3
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	2	3	2	0	0	7
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
tagóvoda						nincs

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati/intézményi adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hh gyermekek	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hhh gyermekek	fejlesztő foglalkozásban részesülő hhh gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	0	0	0	4	0	0
Csoport 2	28	0	1	3	0	0
Összesen	2	0	1	7	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0
Acsop.összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	0	0	0	0	0	0

Forrás: Intézményi adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Minden felvételt kérő gyermek felvételre került.

Az óvodai férőhely, óvodai ellátás helyzetét vizsgálva Mohora településen biztosított az óvodáskorú és a 2 és fél éves korú gyermekek felvétele és óvodai nevelése.

Az óvodapedagógusi ellátottság kielégítő, csoportonként 1 dajka segíti az óvodai nevelőmunkát, egyéb kisegítő személyzet nincs.

A HH/HHH gyermekek logopédiai fejlesztése, szakszolgálati foglalkozások biztosítása Szakszolgálattal történő szerződés alapján biztosított. A magas számú HH/HHH gyermeklétszám, BTM és SNI státus egyéni fejlesztésére, a szociális hátrányok csökkentésére, az óvodapedagógusok inkluzív pedagógiai kultúrájának és módszereinek fejlesztésére az intézmény rendszeresen pályázik az Integrációs Pedagógiai Program (Óvodai fejlesztő program) normatívára.

A Kompetenciaalapú óvodai nevelés bevezetése TÁMOP 3.1.4. pályázattal megvalósult 2010-ben.

Az egyéb tárgyi-technikai feltételek: tornaterem nincs, a gyermekek egyéni - és logopédiai fejlesztésének körülményei helyhiány miatt nem megfelelőek, szűkös, a világítás korszerűtlen, a fejlesztési eszközök tárolása és használata korlátozott. Az óvodavezetői iroda nem megfelelő, szűkös, egy térben zajlik az ételmezésvezetés is. A szülőkkel folytatott beszélgetéshez szükséges bizalmas, kulturált fogadóórai környezet nem biztosított.

A településen élő 7-14 éves korosztály lemorzsolódási, továbbtanulási mutatói, iskolai- és iskolán kívüli programjai nem elemezhetők, mivel általános iskola hiányában nincs adatgyűjtés az Önkormányzat részéről.

4.4.6 - 4.4.12. számú táblázat nem releváns, a településen nem működik általános iskola.

Az általános iskoláskorú tanulók a Cserhátsurányi Szent István Keresztény Általános Iskolába és a Magyarnándori Általános Iskolába járnak, utazásuk iskolabusszal támogatott.

A tanulók egy része Balassagyarmat város Általános Iskolába jár, utazási feltételeik helyközi autóbusszal biztosítottak. Mindhárom iskola 10 km-es körzetben megközelíthető.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodapedagógus/ok módszertani kultúrájának további, folyamatos fejlesztése szükséges, különös tekintettel a nagyon magas HH/HHH gyermeklétszáma, és az őket megillető egyéni, differenciált bánásmód és integrációt segítő módszerekre, tanulásszervezési eljárásokra.

A nevelési tanácsadás, a logopédusi szolgáltatás, gyógytestnevelés járási fenntartásban valósul meg az intézményben.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas óvodai HH/HHH létszám	Óvodai alapellátás és egyéni szükségletekhez igazodó egyéni fejlesztés, rendszeres óvodalátogatás további fenntartása a sikeres iskolakezdés érdekében, HHH létszám arányos elosztása
Nincs (szükséghelyiség) logopédiai- és egyéni fejlesztő helység	Megfelelő helység-és pedagógiai/fejlesztési körülmény kialakítása a logopédiai- és fejlesztő tevékenységekhez
Óvodavezetői iroda nem megfelelő	A vezetői iroda leválasztása és különálló kialakítása az élelmiszervezetői irodától a vezetői tevékenységek optimalizálása érdekében
mindennapi mozgást nehéz biztosítani	tornaterem hiánya, a csoportszobákat kell átrendezni a mindennapi tornaórához
családi napközi és gyermekfelügyelet hiánya	főleg a hosszabb, nyári szünetekben okoz problémát a szülők számára a kiskorúak felügyeletének biztosítása, gyermekprogramok szervezése, foglalkozásokkal

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés,
- előmeneteli lehetőségek,
- munkafeltételek terén,
- valamint szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak.

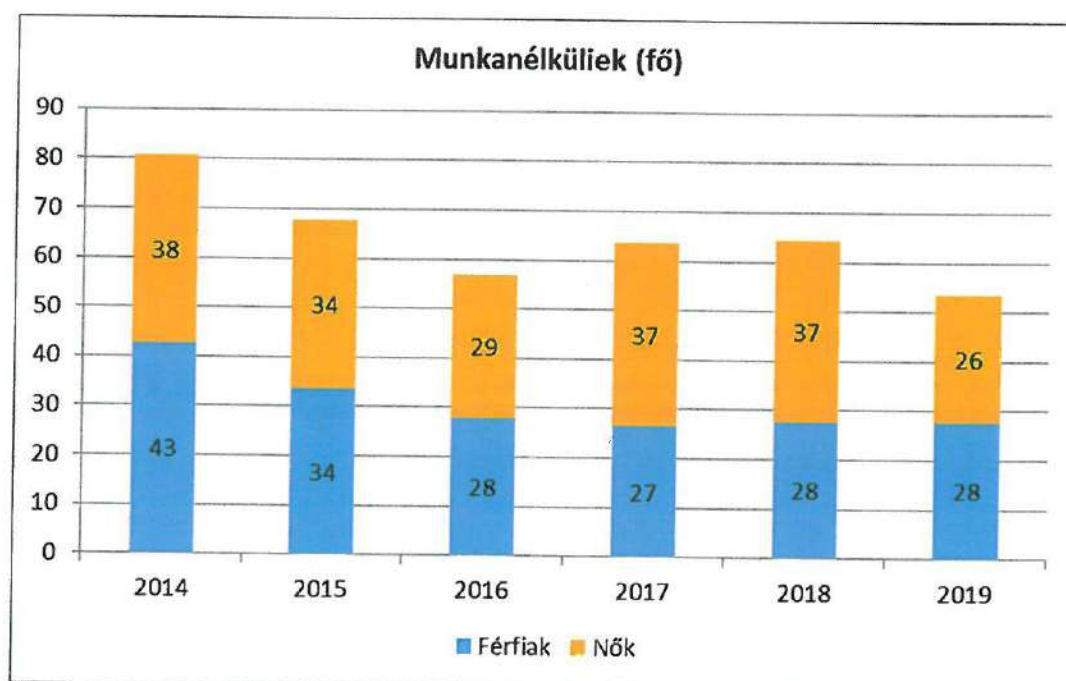
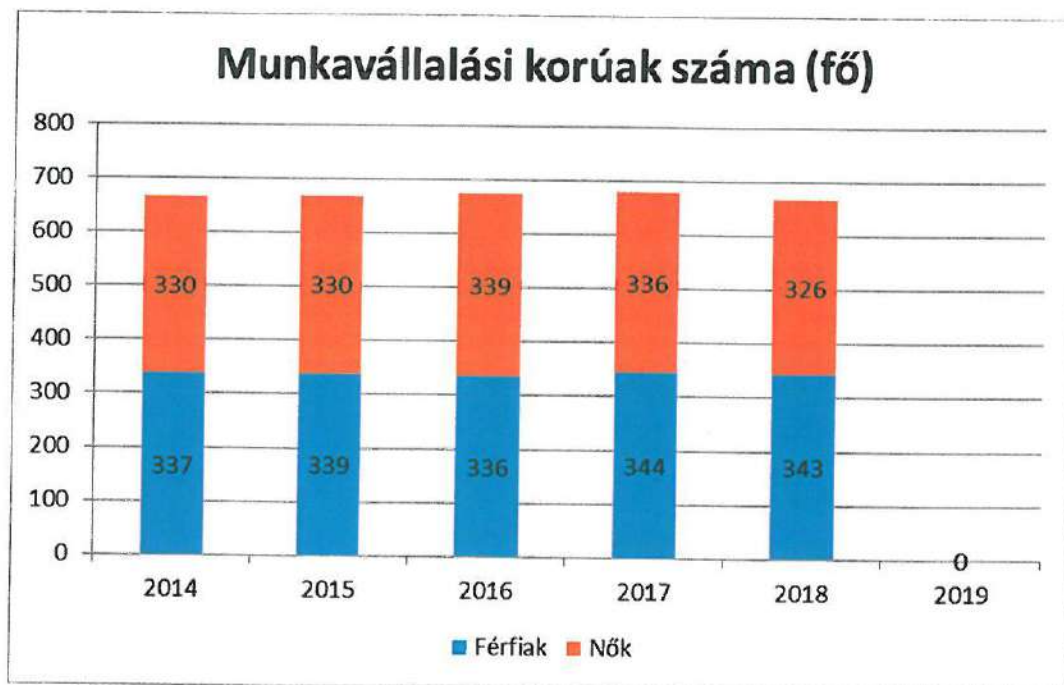
A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra:

- nem,
- családi állapot,
- anyaság, és
- terhesség tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	337	330	n.a.	n.a.	43	38
2015	339	330	n.a.	n.a.	34	34
2016	336	339	n.a.	n.a.	28	29
2017	344	336	n.a.	n.a.	27	37
2018	343	326	n.a.	n.a.	28	37
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés						

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéleti feladatok és felelősségek is általában egyoldalúan a nőket terhelik.

A táblázat alapján a munkanélküli nők száma minden évben magasabb volt a munkanélküli férfiak számánál, kivéve 2019-et, amikor számuk két fővel alacsonyabb volt, mint a munkanélküli férfiaké. 2014 és 2019 között a munkavállalási korúak között nagyobb számban vannak férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen képzési programok nem voltak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők esélyegyenlőségi csoportjának foglalkoztatását tovább vizsgálva a végzettséggel összefüggő munkavállalásról illetve munkanélküliségről nem ismerünk adatokat.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát tovább fokozza, hogy sokan –az alkalmi munkavállalások miatt - nem rendelkeznek nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idővel. A gyermeküket egyedül nevelő nők szintén az anyagi kiszolgáltatottság általi körbe tartoznak.

A településen a nőket foglalkoztató munkahelyek részben a közszférában vannak, illetve helyi lehetőségek szerint egyes vállalkozási körök foglalkoztatják őket vagy környező üzemek foglalkoztatják.

Általános tapasztalat, de a település sajátos hátrányos kistérségi helyzetét tekintve is elmondható, hogy a nők között kiemelten hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok a:

- a 45 év feletti nők a megváltozott képzési ismereteik hiányában
- a pályakezdők a szakmai tapasztalatuk hiányában
- a GYES-ről visszatérő kisgyermekes nők a megváltozott munkahelyi feltételek miatt
- az esetleges alacsony iskolai végzettség.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

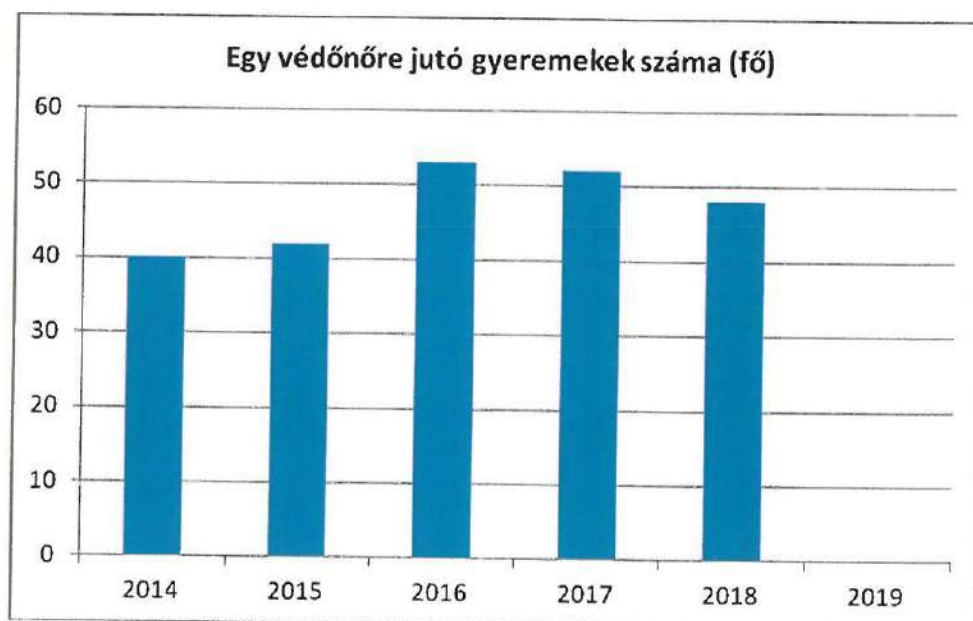
Adatok nem állnak rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	40	40
2015	1	42	42
2016	1	53	53
2017	1	52	52
2018	1	48	48
2019	1	n.a.	-

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjté:

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Azok a nők, akiket családon belüli fizikai- vagy lelki bántalmazás ért a Családsegítő Szolgálathoz fordulhatnak, továbbá rendőrségi feljelentést tehetnek.

Változás az elmúlt időszakhoz képest, hogy erőszak miatti feljelentésről vagy bírósági esetről az önkormányzat felé két család esetében történt ügyészség részéről értesítés nőket ért erőszakról, családon belüli erőszakról. A családsegítő szolgálat és a jegyző az eseteket kivizsgálta és a család gondozásba került, kapcsolattartás folyamatos. Ma már nem maradnak el a feljelentések, esetek kivizsgálásra kerülnek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen helyben nincs ilyen intézmény. A legközelebb lévő krízishelyzetben igénybe vehető gyermek- és anyaoththon a Nógrád Megyei Reménysugár Egyesített Szociális Intézmény (2660 Balassagyarmat, Szontágh Pál utca 44.), valamint a Magyar Vöröskereszt által fenntartott „Menedék” Családok Átmeneti Otthona. (Salgótarján)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A települési önkormányzat képviselő- testületében és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületében is 1 – 1 nő foglal helyet. A közös önkormányzati hivatal vezetője, és a dolgozó köztisztviselők is nők, összesen 8 fő. Mohora Község Önkormányzatánál a könyvtáros és a védőnői munkakört nők töltik be. Az önkormányzat által fenntartott óvodában is csak nők dolgoznak, összesen 7 fő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem készültek felmérések a nőket fokozottan érintő társadalmi problémákról, intézkedéseket sem születtek ezeken a területeken.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők élet- és családhelyzetének, társadalmi problémáinak feltárására irányuló felmérések hiánya.	Minél többoldalú adatgyűjtés és elemzés, Igényfelmérésen alapuló életmódbeli tanácsadás Családsegítő Szolgálat bevonásával
Magas a nők tartós munkanélkülisége	Helyi alternatív lehetőségekkel, közprogrammal segíteni a részmunkaidős munkavállalást. Átképzés, továbbképzési lehetőségek felkutatása
Családi napközi, gyermekfelügyelet nincs	Igények felmérése, lehetőségek mérlegelése a megvalósításhoz

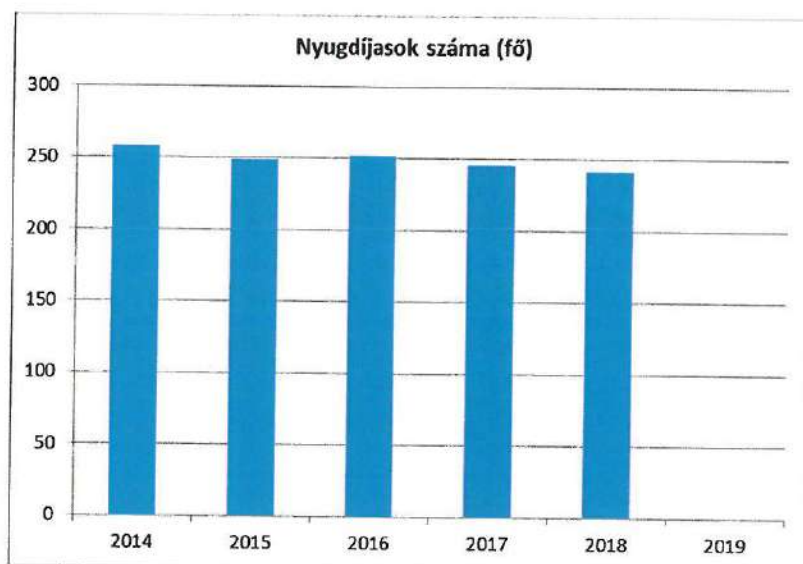
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	105	153	258
2015	99	150	249
2016	106	146	252
2017	99	147	246
2018	95	147	242
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjas korú lakosok számaránya csökkent 2014 és 2018 közötti időszakban.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban 95 férfi, és 147 nő részesült 2018-ban. 2019-es adatok nem állnak rendelkezésre

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az egészséges idősek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, de ennek az esélye a munkaerőpiacon nagyon kicsi, kivéve, ha speciális szaktudással rendelkeznek. Nehezítő körülménynek számít az is, hogy idősebb életkorban romlik a munkavállaló egészségi állapota, mivel aki ebben a korban munkanélkülivé válik, annak az elhelyezkedési esélye nagyon kicsi.

Az idősebb korosztály alacsonyabb fokú foglalkoztatottságát több tényező együttes jelenlétével lehet magyarázni. Az elmúlt évtizedekben jelentősen átalakult a munkaerőpiac, a felgyorsult technikai és technológiai fejlődés miatt számos munkakör szűnt meg és újabbak jöttek létre, ugyanakkor újfajta képességek és kompetenciák váltak szükségessé a sikeres és eredményes munkavállaláshoz. Mivel az idősebb munkavállalók munkaerőpiacra történő belépésekor még kevésbé volt jellemző a gyakori munkahelyváltás, kevesen tartották fontosnak az élethosszig tartó tanulást és a tudás rendszeres frissítését, ami most jelentős hátrányt okoz számukra munkahelyük elvesztése esetén a fiatalabb generációkkal szemben. A munkaadók gyakran azzal magyarázzák az idősek munkaerőpiaci versenyhátrányának egyre inkább érezhető jelenlétét, hogy az idősek tudása elavult, kevésbé rugalmasak, nem beszélnek idegen nyelvet, fizikai állapotuk már nem megfelelő.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	80,75	15,25	18,89%	-	n.a.	-
2015	67,75	13,75	20,30%	-	n.a.	-
2016	57,00	14,00	24,56%	-	n.a.	-
2017	63,75	12,75	20,00%	-	n.a.	-
2018	64,50	13,50	20,93%	-	n.a.	-
2019	53,50	10,75	20,09%	-	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

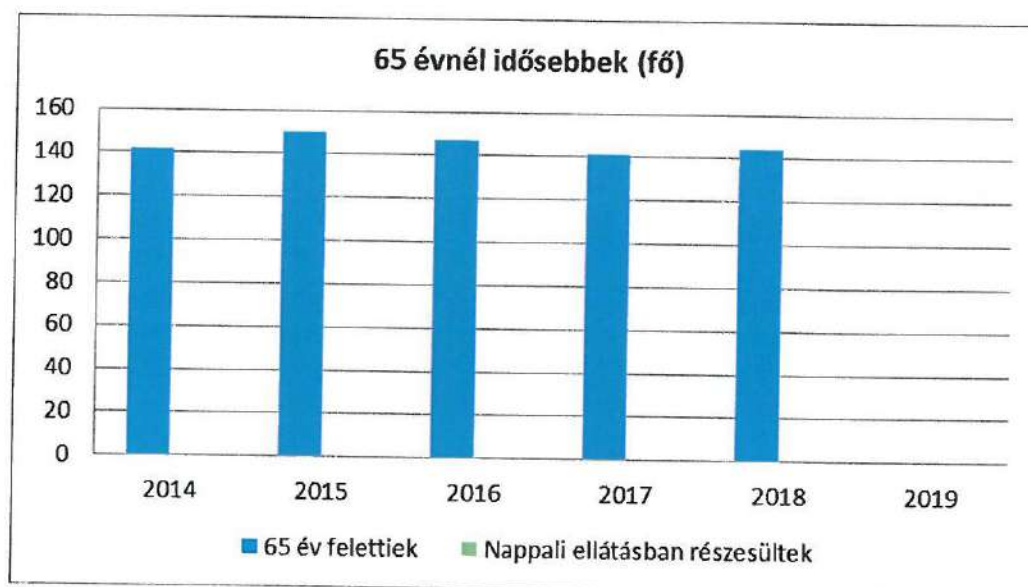
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	142	n.a.	-
2015	150	n.a.	-
2016	147	n.a.	-
2017	141	n.a.	-
2018	144	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Mohora község Önkormányzata kötelező feladatként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatás:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás.

Nappali ellátásra nincs lehetőség a településen, legközelebb Cserhátsurányban a Keresztény Otthon nyújt nappali ellátást a rászorulóknak, de jellemző a családtagok otthoni ellátására igényelt ápolási díj is a munkaképes lakosság körében.

A szociális étkeztetést vállalkozóval kötött szerződés által biztosítja kiszállítással az igénylők részére. Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

A házi segítségnyújtás kistérségi szolgáltatási formában valósul meg.

Bentlakásos Idősek Otthona szakosított ellátás Balassagyarmaton érhető el 10 km távolságra.

Felnőtt háziorvosi szolgálat a településen biztosított.

Adatok az időskori jellemző betegségek szűréséről nincsenek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a kulturális, közművelődési programok nyitottak, az idők hozzáférése biztosított, amennyiben mozgáskészségük megengedi.

Aktív nyugdíjas élet folyik a Mauks Ilona Nyugdíjasok Klubja szervezésével, Tolnay Klári Kulturális és Művészeti Egyesület keretében, a Mauks Ilona Emlékszoba gondozásával, vezetésével. Jó kapcsolatokat ápolnak a környék hagyományőrző településével, azok rendezvényeit is támogatják.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése részben megoldott. Az Önkormányzati honlapja és helyi lap nyújt tájékoztatást az aktuális eseményekről, programokról, határozatokról.

A könyvtárlátogatás is él az idők körében, bár csökkenő látogatási alkalmat mutatnak az adatok.

A vallásgyakorlás stabil helyzetet mutat az adatszolgáltatás alapján.

A közösségi közlekedéshez biztosított a hozzáférésük.

c) idők informatikai jártassága

Nem készült felmérés az időskorúak informatikai jártasságáról.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Mauks Ilona Nyugdíjasok Klubja programjai

Hagyományápoló rendezvények: Búcsú, Mohorai Falunap, Szüret, Tolnay Klári Emlékház rendezvényei, Egyházi ünnepek, rendezvények.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
55 év feletti álláskeresése	Közfoglalkoztatási programok indítása és bevonásuk
Idők nappali ellátásának hiánya	Igények, fejlesztési lehetőségek felmérése
Az egyedül élő idők aránya magas, fokozottan veszélyeztetettek a bűncselekmények tekintetében is	igényfelmérés a programok szervezéséhez, tájékoztató és felvilágosító előadások szervezése rendőrséggel együttműködve
digitális lemaradás a fiatalabb generációktól	digitális képzés szervezés fiatalok bevonásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

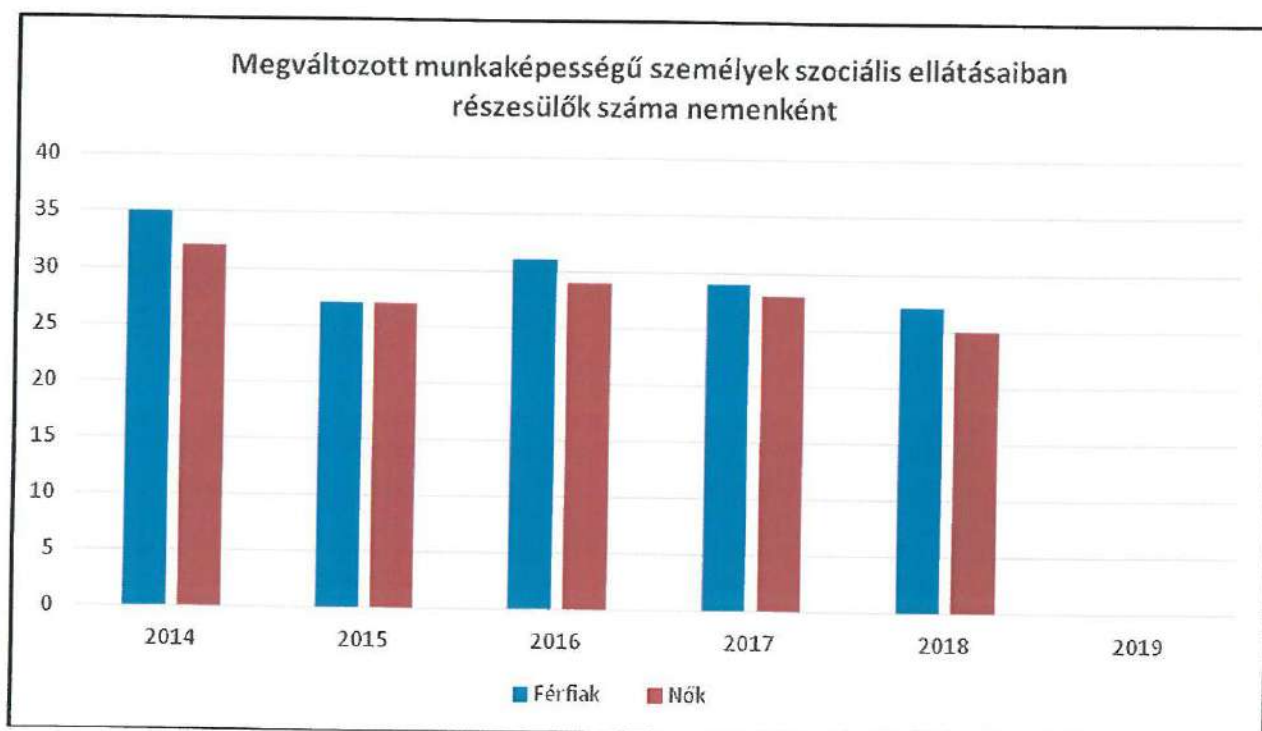
A Fogyatékkal élők jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. Törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	35	32	67
2015	27	27	54
2016	31	29	60
2017	29	28	57
2018	27	25	52
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A statisztikai adatokból kiderül, hogy 2014 és 2018 között csökkent a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma. Közöttük a férfiak száma magasabb, mint a nőké.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Adat nem áll rendelkezésre.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Adat nem áll rendelkezésre.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen a fogyatékos személyek nappali ellátását, önálló életvitelét biztosító szolgáltatás nincs.

Járási szinten a Mozgáskorlátozottak Nógrád Megyei Egyesülete balassagyarmati kirendeltsége a legközelebbi szolgáltató, melynek célja a mozgáskorlátozott emberek esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása: egyenjogú és teljes társadalmi beilleszkedése, egyéni és közösségi érdekeinek segítése, képviselése, védelme.

E szolgáltatás keretében közelebb kerülhetnek a saját szükségleteik kielégítéséhez, rehabilitációjuk támogatott, szociális biztonságérzetük stabilabbá válhat, állampolgári jogaik valós érvényesülése megvalósulhat.

7.1.2. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/Önkormányzati					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	0	0	0	0	0	0
étkeztetés	1	1	1	1	1	1
házi segítségnyújtás	1	1	1	1	1	1
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1	1	1	1
családsegítés	1	1	1	1	1	1
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	1	1	1	1	1	1
nappali ellátás	0	0	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyeket megillető ellátási formák:

a) *fogyatékosági támogatás*: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, a fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás.

b) *rokkantsági járadékra* az jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül.

c) *aktív korúak ellátása – egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás* (továbbiakban: EGYT): A járási hivatal állapítja meg a jogosultságot – a feltételek fennállása esetén – a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére.

Egészségkárosodott személynek minősül az, aki az ellátásra való jogosultságának kezdő napján munkaképességét legalább 67% -ban elvesztette, vagy legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy

- vakok személyi járadékában részesül vagy
- fogyatékosági támogatásban részesül.

d) *közlekedési kedvezmény*: a súlyosan mozgáskorlátozott személy szerzésre és átalakítási való jogosultsága.

- *parkolási igazolvány*

e) *alap és szakosított ellátások* (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon).

Mohora Község Önkormányzata a fogyatékkal élő személyek részére önállóan vagy társulások lévén biztosítja a szociális alapellátásokat, így az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a támogató szolgáltatást. Mohora településen nincs sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézmény melyben a fogyatékos személyek nappali ellátásban részesülhetnek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő közületek akadálymentesítettek. Az orvosi, védőnői ellátást biztosító épület akadálymentesítésére az önkormányzat pályázatot nyert, melynek megvalósítása folyamatban van.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élő személyek közszolgáltatásokhoz, a kulturális és sportrendezvényekhez való hozzáférést az akadálymentesített közintézmények biztosítják.

A lakóépületek a családban élők szükségleteinek megfelelő mértékben akadálymentesítettek.

A településen működő élelmiszerüzletek részben akadálymentesítettek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nincs adat.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település közösségi közlekedését szolgáló járdák részben felújításra szorulnak. A felújított járdák alkalmasak a fogyatékkal élők közlekedésére.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön elérhető a családsegítés, az étkeztetés és házi segítségnyújtás.

A település községi jellegéből adódóan a fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása helyben nem megoldott. A fogyatékos személyek számára legközelebb a dr. Kenessey Albert Kórház és Rendelőintézet támogató szolgáltatása és a fogyatékos személyek nappali ellátása és bentlakása Nógrád megyén belül Bercel és Ludányhalászi, Diósjenő, fiatalokéknak Sátok településen lehetséges.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünket nem jellemzi.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos felmérés, adat a fogyatékkal élőkről, helyzetéről, szükségleteiről.	Adatbázis létrehozása
Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése nem 100%-os.	Pályázati lehetőségeket kihasználva az önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése, a közösségi élet- és foglalkozásokhoz hozzáférésük támogatása
A település kereskedelmi és szolgáltató egységei részben akadálymentesek	Partneri együttműködés (pályázati segítségnyújtás) a vállalkozói szférával az akadálymentesítés megvalósításában
A foglalkoztatáshoz való jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek, vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg	Adatgyűjtés közszférában és a versenyszférában foglalkoztatott fogyatékkal élő munkavállalókról, és a célcsoport munkaerőpiaci érvényesülését segítő intézkedések megvalósítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön az alábbi bejegyzett civil szervezetek működnek:

- Mohora Község Óvodájáért (közhasznú)
- Mohorai Faluszépítő és Hagyományőrző Egyesület
- Mohorai Sport Egyesület
- Mohora Polgárőr Egyesület
- Mauks Ilona Nyugdíjas Klub
- Tolnay Klári Kulturális és Művészeti Egyesület
- Dolinkai Pincegazdák
- Római katolikus Egyház
- Evangélikus Felekezet

Jelentőségük és jelenlétük hangsúlyos a közösségerősítés és fejlesztés terén. A civil szervezetek esélyegyenlőségi tevékenysége nem terjedhet csupán egy-egy célcsoportra, horizontális működés jellemzi. Még eredményesebb társadalmi szerepvállalást eredményezne az összefogásuk és a helyi lakosság bevonása, motiválása egy-egy közösségi cél elérése érdekében, hogy Mohora község még élhetőbb, lakosságmegtartó településsé váljon.

A civil szervezetekkel közösen elért eredmények: sportpálya felújítás, műfüves kispálya építés; buszváró felújítás; templom környezetének rendbetétele lakossággal együtt.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A települési Roma Nemzetiségi Önkormányzattal Együttműködési megállapodás rögzíti a közös feladatokat.

EFOP-3.3.1-15-2015-00753 program keretén belül elindult a Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület „Mohorai Rácz Aladár Tanoda”, ami jelenleg is működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Mohora község Önkormányzata az alábbi társulásoknak a tagja:

- „Berceli Belső Cserhát” Gyermekegészségügyi és Családsegítő Szolgálat
- Cserhátsurányi Közös Önkormányzati Hivatal
- Ipoly-menti Palócok Térségfejlesztő Egyesülete
- Balassagyarmat Kistérség Többcélú Társulása

A partnerségben történő együttműködés eredményeiről nincs adatgyűjtés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A települési Roma Nemzetiségi Önkormányzattal Együttműködési megállapodás rögzíti a közös feladatokat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Adat nem áll rendelkezésre.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Adat nem áll rendelkezésre.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó köznevelési, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A tervezet az Önkormányzat honlapján: www.mohora.hu közzétételre kerül. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezzel együtt folyamatos lehetőséget biztosít, valamint a képviselő-testületi üléseken (kiemelten a felülvizsgálatot megelőzően) az észrevételek, javaslatok megfogalmazására, azokat értékelve és mérlegelve módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

21. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	- A romákra vonatkozó adathiányosságok. - Magas a tartós munkanélküliség. - gyenge egészségügyi állapot	- Települési szintű adatgyűjtés, elemzés - Átképzési, álláskeresési lehetőségek ismertetése - Egészségmegóvást, egészség fejlesztést támogató programok szervezése.
Gyermekek	- Magas óvodai HH/HHH létszám - Nincs (szükséghelyiség) logopédiai- és egyéni fejlesztő helység - Óvodavezetői iroda nem megfelelő - családi napközi és gyermekfelügyelet hiánya	- Óvodai alapellátás és egyéni szükségletekhez igazodó egyéni fejlesztés, rendszeres óvodalátogatás további fenntartása a sikeres iskolakezdés érdekében. - Megfelelő helység-és pedagógiai/fejlesztési körülmény kialakítása a logopédiai- és fejlesztő tevékenységekhez - A vezetői iroda leválasztása és különálló kialakítása az élelmiszervezetői irodától a vezetői tevékenységek optimalizálása érdekében, - Főleg a hosszabb, nyári szünidőben okoz problémát a szülők számára a kiskorúak felügyeletének biztosítása, gyermekprogramok szervezése, foglalkozásokkal.
Idősek	- 55 év felettiek álláskeresése - Idősek nappali ellátásának hiánya - Az egyedül élő idősek aránya magas, fokozottan veszélyeztetettek a bűncselekmények tekintetében is. - digitális lemaradás a fiatalabb generációktól	- Közfoglalkoztatási programok indítása és bevonásuk - Igények, fejlesztési lehetőségek felmérése - igényfelmérés a programok szervezéséhez, tájékoztató és felvilágosító előadások szervezése rendőrséggel együttműködve - digitális képzés szervezés fiatalok bevonásával
Nők	- A nők élet- és családhelyzetének, társadalmi problémáinak feltárására irányuló felmérések hiánya. - Magas a nők tartós munkanélkülisége	- Minél többoldalú adatgyűjtés és elemzés, Igényfelmérésen alapuló életmódbeli tanácsadás Családsegítő Szolgálat bevonásával - Helyi alternatív lehetőségekkel, közprogrammal segíteni a

	- Családi napközi, gyermekfelügyelet nincs	- részmunkaidős munkavállalást. - Átképzés, továbbképzési lehetőségek felkutatása - Igények felmérése, lehetőségek mérlegelése a megvalósításhoz
Fogyatékkal élők	- Nincs pontos felmérés, adat a fogyatékkal élőkéről, helyzetéről, szükségleteiről. - Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése nem 100%-os. - A település kereskedelmi és szolgáltató egységei részben akadálymentesek - A foglalkoztatáshoz való jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek, vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg	- Adatbázis létrehozása - Pályázati lehetőségeket kihasználva az önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése, a közösségi élet- és foglalkozásokhoz hozzáférésük támogatása - Partneri együttműködés (pályázati segítségnyújtás) a vállalkozói szférával az akadálymentesítés megvalósításában - Adatgyűjtés közszférában és a versenyszférában foglalkoztatott fogyatékkal élő munkavállalókról, és a célcsoport munkaerő-piaci érvényesülését segítő intézkedések megvalósítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Adatgyűjtés 2. Magas a tartós munkanélküliség, helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása, átképzési lehetőségek	1. Aktor: jegyző, polgármester, önkormányzati hivatal ügyintézője, családsegítő 2. Aktor: polgármester, önkormányzati hivatal ügyintézője, helyi vállalkozói kör, családsegítő partner: Foglalkoztatási Osztály
Gyermekek	1. Hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztő foglalkozásainak, rendszeres óvodai látogatásainak további fenntartása. 2. Megfelelő helység- és pedagógiai/fejlesztési körülmények kialakítása a logopédiai- és fejlesztő tevékenységekhez. 3. Vezetői iroda különálló kialakítása a vezetői tevékenységek optimalizálása érdekében.	1. Aktor: óvoda vezetője, járási/térségi pedagógiai szakszolgálat, családsegítő szolgálat. 2. Aktor: polgármester, védőnő, szülői munkaközösség 3. Aktor: polgármester, óvoda vezető, műszaki szakember
Idősek	1. 55 év feletti álláskereső 2. Közfoglalkoztatási Programokba bevonása 2. Nappali ellátással az idősekért	1. Aktor: Polgármester, Nyugdíjas Klub, Házi orvosi Szolgálat, partner: foglalkoztatási Osztály 2. Aktor: Polgármester, partnerek: önkormányzati hivatal ügyintézője, Civil szervezetek, helyi vállalkozók, helyi családok

Nők	1. Helyi alternatív lehetőségekkel, közprogrammal segíteni a részmunkaidős munkavállalást 2. Nemekre érzékeny adatgyűjtés, életmódbeli tanácsadás 3. Családi Napközire igények felmérése	1. Aktor: Polgármester partnerek: Foglalkoztatási osztály, Civil szervezetek. Helyi vállalkozások 2. Aktor: Jegyző partnerek: Önkéntes adatgyűjtők, Családsegítő Szolgáltató, Védőnői szolgálat, Önkormányzat 3. Aktor: Polgármester partnerek: Családsegítő Szolgáltató, Védőnői szolgálat, önkormányzati hivatal ügyintézői, óvoda vezető, SzMK
Fogyatékkal élők	1. Sajátos élethelyzet, szükségletek felmérése, adatbázis létrehozása 2. Ütemezett, folyamatos akadálymentesítés az önkormányzati tulajdonú ingatlanokban, területeken	1. Aktor: Jegyző partnerek: Települési Intézmények, Ellátó hálózatok, Egészségügyi szolgáltatók, Civil szervezetek, 2. Aktor: Polgármester , partnerek: Tervező-kivitelező vállalkozás, Pályázati támogatáskezelő, műszaki szakember, egyéni vállalkozók, Önkormányzat.

Jövőképünk

Mohora Község Önkormányzatának legfontosabb célja a településen élő lakosság jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogató környezet működtetésével, amely:

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Az önkormányzat körütekintő gazdálkodásával, pályázati források következetes lehívásával és felhasználásával kívánja a fenntartható fejlődés keretei között elérhető kiszámíthatóbb foglalkoztatottságot, színvonalasabb életminőséget biztosítani a település lakossága számára.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő esélyekkel rendelkeznek a nevelés, oktatás, foglalkoztatás és közszolgáltatásokhoz való hozzáférés területén.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete tovább ne romoljon, együttműködésükkel az életminőségük javulásnak induljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek jogainak tiszteletben tartását, védelmét, az egyenlő bánásmódhoz való jogait.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyzetére, életminőségük megőrzésére, problémáik megoldásaira.

Elengedhetetlennek tarjuk a nők esetében a foglalkoztatás javítását, a nők bántalmazása esetén a társadalom segítségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esetében a befogadó, nyitott szemlélet kialakítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Adatgyűjtés kezdeményezése	Romákra vonatkozó adatgyűjtés	Adatgyűjtés- adatbázis készítés a mély szegénységben élő romák problémáinak feltárása.	Önkormányzat; roma Nemzetiségi Önk. programja.	Célcsoport elérése; Adatgyűjtés; elemzés; értékelés; adatok folyamatos frissítése.	2022. 04. 30. (szombat)	Adatgyűjtésbe bevont roma lakosság száma (fő); tervezett intézkedések száma	Humán erőforrás: önk-i alkalmazottak, adatbázis elhatárolása által kezelő alkalmazott, közösségi szolgálatot végző fiatalok, civil önkéntesek, család- és egészségügyi szervek; Technikai: számítógép, kértőívek	Önkormányzat
2	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása	Kiemelten magas a tartós munkanélküliség	Tartós munkanélküliség csökkentése/helyi együttműködési lehetőségek feltárása	Önkormányzat; roma Nemzetiségi Önk. programja.	polgármester	2022. 12. 31. (szombat)	foglalkoztatásba bevontak száma (fő); helyi foglalkoztatások együtműködésének száma; képzésbe bevontak száma	Önkormányzati hivatal ügyintézője; foglalkoztatási osztály ügyintézői; szak/ütképző intézmények; pénzügyi forrásokra pályázatok megírása	önkormányzat elhatárolása alapján fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztésének további fenntartása	Magas HH/HHH gyermeklétszám miatt folyamatos egyéni fejlesztési szükséglet	Az óvodai egyéni megfigyelés folyamatossá válása a sikeres iskolakezdés érdekében	közzétett Esélyegyenlőségi Terv, Óvodai Nevelési Terv, Országos Alapprogramja, Együtműködési megállapodások szakszolgálatokkal	HH gyermekek egyéni szükségleteire épülő fejlesztések személyi- tárgyi feltételeinek megteremtése, folyamatos működése	2022. 06. 30. (csütörtök)	bevonat HH/HHH gyermekek száma (fő); fejlesztő foglalkoztatások száma (óra/hét); rendszeres óvodafogadás (nap); beiskolázottak száma (fő)	óvoda vezető, óvodapedagógus. Járási/Térségi szakemberei, fenntartó önkormányzat	szándékfenntartás esetén folyamatos
2	Logopédiai- és fejlesztő helyiség megfelfrissítése	Szükségfelfrissítésben zajlik a gyermekek egyéni fejlesztése.	Megfelfrissítés pedagógiai- fejlesztési körülmény az egyéni fejlesztések megvalósításához	Óvodai nevelési tevékenységekkel fejlesztőszoba kialakításának	Tervezői tevékenységgel fejlesztőszoba kialakításának	2025. 12. 31. (szerda)	HH/HHH létszám (fő), Egyéni fejlesztésen résztvevők száma (fő), Nevelési év összes	Műszaki szakemberek, Egyéni vállalkozók Helyiség kialakítása előírások szerint	Szándékfenntartás esetén folyamatos

3	Óvodavezetői iroda kialakítása	A működéshez előírt óvodavezetői iroda nincs kialakítva (közös helyiségben az étellemezéssel)	Óvodavezetői tevékenység optimalizálás feltételeinek kialakítása	Óvodai nevelés Kötelenző eszköz- és helységjegyzéke	Tervezői tevékenységgel irodahelyiség kialakításának koncepciója, megvalósítás Pályázati források leltívása	polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Elkészült helyiség száma	Műszaki szakemberek, Egyéni vállalkozók, óvodavezető, Helyiség kialakítása előírások szerint	Szándékfenntartás esetén folyamatos.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Felmérés, adatgyűjtés az esélyegyenlőségi politika valós gyakorlatára érdekében a nők körében	Élet- és családhelyzetekre, problémákra irányuló alapuló problémamegoldás felmérések hiánya	Aktuális és életszerű problémák ismeretén a nők élethelyzetének megkönnyítése érdekében	A nők foglalkoztatási, szociális ellátására irányuló adatbázis elkészítése, Problématerkép készítése, Beavatkozások a szükséges területeken.	A nők foglalkoztatási, szociális ellátására irányuló adatbázis elkészítése, Problématerkép készítése, Beavatkozások a szükséges területeken.	jegyző	2022. 04. 30. (szombat)	Folyamatosan frissíthető Önk- ügyintéző, Adatbázis kezelő, Családsegítő szolgálat, Védőnő, Közoktatási intézmények, Egészségügyi szolgálatok, Civil szervezetek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselője,	Fenntartói döntés alapján fenntartható.	
2	Helyi alternatív lehetőségek a nők foglalkoztatásáért (részmunka-idő)	Tartós női munkanélküliség a településen, fokozott a kiszolgáltatottság és részmunkaidős elhelyezkedés (szükséges átképzések) támogatása.	Tervezői beavatkozásokkal a helyi lehetőségekre épülő részmunkaidős elhelyezkedés (szükséges átképzések) támogatása.	Szükségletek feltárása a nők és a munkaerőpiac helyi és tágabb környezetben, Munkaügyi Központtal lehetőségek feltárása, Együttműködés, Helyi munkaerőigények támogatása	polgármester	2022. 12. 31. (szombat)	Inaktív nők száma (fő), Foglalkoztatási lehetőségek száma (álláshely száma), Részmunkaidős álláshelyek száma, Foglalkoztatottak száma vállalkozókkal, Képző/ átképző intézmények, Munkaügyi Központ támogatás, pályázati forrás	Igényre alapozott fenntartói döntés és támogatás pályázati forrással folyamatosan fenntartható		
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek nappali ellátásának fejlesztése	Nappali ellátás hiánya a településen	Az idősek életminőségének javítása az önkormányzat gondoskodó, egyenlő esélyű hozzáférést biztosító szolgáltatása által helyi munkahelyteremtés	Igények felmérése, nyilvántartása, Ingatlan kijelölés, Pályázati források leltívása Működési feltételek megteremtése, Munkaügyi Központtal együttműködés a human erőforrás	polgármester	2022. 07. 31. (vasárnap)	Igények száma (fő), Szolgáltatási igénybe vevők száma (fő), Alkalmazottak száma (fő)	Felmérést végzők, Családok, Családsegítő szolgálat, Nyugdíjas Klub vezetője, Egészségügyi szolgálatok, Pályázati támogatás kezelő, Helyi vállalkozók támogatók,	Igény és fenntartási szándékkal folyamatosan tethető	

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége				biztosítása érdekében,			Magyar Államkincstár		
1	Felmérés, adatbázis a fogyatékkal élők sajátos élethelyzetéről, szükségleteiről	Nincs adatbázis a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére vonatkozóan	A célcsoport szükségleteire épülő támogatási alternatívák, források biztosításával egyenlő hozzáférésük támogatása	Felmérés, igények beazonosítása, Fogyatékosok típusokhoz rendelhető segítségnyújtás tervezése	jegyző	2022. 04. 30. (szombat)	Igények száma, Tervezett beavatkozások száma, Megvalósult beavatkozások száma	Települési intézmények, Egészségügyi szolgáltatók, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségért Közhatalmú Nonprofit Kft., Civil szervezetek, Pályázati erőforrás	Igény és fenntartási szándékkal folyamatossá tehető
2	Ütemezett, folyamatos akadálymentesítés a szolgáltatók és a közösségi élethez történő hozzáférés érdekében	A településen nincs a szükséges feltételeknek megfelelő akadálymentesítés	Akadálymentes fizikai környezet az egyenlő hozzáférés elősegítése és biztosítása érdekében, az önálló életvitel lehetőségének megteremtése a célcsoport esetében, Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése.	Felmérés tervezés költségvetés készítése, Saját és külső erőforrások felmérése, Pályázati források lehívása, Kivitelezés-átadás használati tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása	polgármester	2025. 12. 30. (kedd)	Tervezési költségvetési dokumentáció, Projekt előrehaladási jelentés, Az egyenlő hozzáférésben segített szolgáltatók, orvosi nyilvántartása alapján (fő)	Önkormányzat, Tervező- kivitelező vállalkozás, Egészségügyi Pályázati/ro/k, Pályázati támogatáskezelő, Helyi vállalkozások, Pályázati források, Önrész	Megvalósítás után biztosított a fenntartás

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

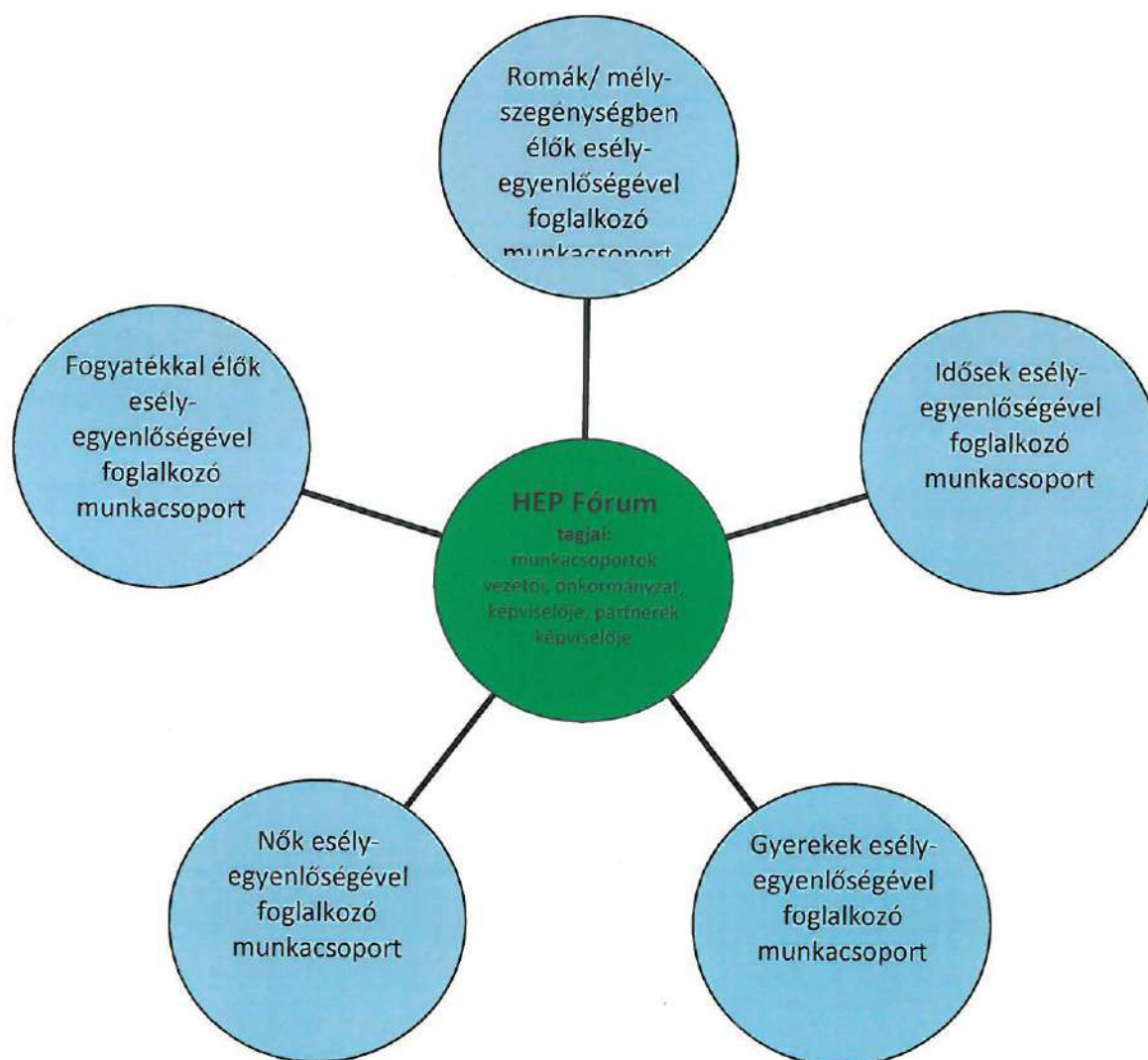
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Mohora község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Mohora Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 39/2020. (VII. 16.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- Mohora Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2020. (VII. 16.) számú határozata

Dátum: Mohora, 2020. július 16.

Gulyás Géza
Gulyás Géza
polgármester

Mohora Község Önkormányzata

2698 Mohora, Rákóczi út 8.

Telefon: 06/35-372-001; E-mail: onkormanyzat@mohora.hu

Iktatószám: M/25-18/2020

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

*Mohora Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2020. július 16. napján megtartott soron következő üléséről készült
11. jegyzőkönyvéből*

4. Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

- Írásbeli előterjesztés a testületi anyag 4. számú melléklete-

Gulyás Géza polgármester: Megállapítom, hogy a képviselő-testület nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 szavazattal mellette, ellenszavazat nélkül meghozta az alábbi határozatát:

39/2020. (VII. 16.) önkormányzati határozat

Mohora Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megismerte a „*Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása*” című írásbeli előterjesztést.

A képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján úgy határozott, hogy Mohora Község Önkormányzata helyi esélyegyenlőségi programját az írásbeli előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Gulyás Géza polgármester
Határidő: azonnal

Mohora, 2020. július 16.

Petrás Judit
Petrás Judit
jegyző